Lumea Satului

Revistă lunară de agricultură,
dezvoltare rurală și cultură tradițională

Anul XX • nr. 9 (446) • 1 – 30 septembrie 2024 • 25 lei

www.lumeasatului.ro www.agro-business.ro lumeasatului

Performanță dovedită a soiurilor
de grâu **Syngenta**

syngenta®

Syngenta Agro SRL | www.syngenta.ro SyngentaRomania @SyngentaRomania3635

Fabricat in Danemarca, Finantat* prin Austria!
3.99%p.a. /5 ani /dobanda fixa

AGRO PARTNERS

"Am ales produsele de la DAL-BO, specializata in productia de utilaje pentru prelucrarea solului cu peste 75 de ani de experienta. Am fost foarte multumit de tavalugul de 12,3 m, de usurinta lor de pliere si de latimea de transport ingusta si prin urmare, a fost un pas logic sa achizitionez Powerroll. De cand am inceput sa utilizez acest tavalug, rasarirea graului a devenit mult mai uniforma, ceea ce a favorizat o infratire mai densa si viguroasa. Drept urmare, productia a crescut semnificativ comparativ cu parcelele cultivate cu acelasi soi, dar fara a beneficia de aceasta tehnica."
Claudiu Vezeanu, Calinesti, Olt

"Eficienta maxima cu sistemul de aer TWIN de la HARDI Alpha. Capacitatea noastra a crescut simtitor. Acum, se poate reduce cantitatea de lichid pe hectar pana la 50% si astfel pulverizam mai multe hectare cu un rezervor. Viteza de conducere, atunci cand pulverizam, este 15 km/h, avand controlul total asupra lucrarii. Ma astept sa reduc costul pe produsele chimice pana la 20% mentinand in acelasi timp o protectie a culturilor buna."
Dumitru Voicu, Constanta, Romania

"Am ales masinile de fertilizat de la Bogballe pentru ca sunt masini multifunctionale. La seria M, putem seta precis cantitatea de ingrasamant pana la 650 kg/min. Munca pe teren, pentru mine, este eficienta si controlata cu precizie de catre unitatea de control. In combinatie cu sistemul de cantarire, masina este 100% controlata automat. Precizia si raspandirea cantitatii sunt exacte, indiferent de viteza de inaintare si ale conditiilor de camp. In plus, avantajele controlului sectiunii pe o masina de imprastiat ingrasaminte sunt multe, in primul rand ofera o precizie sporita si o evitare a suprapunerilor."
Razvan Vilcu, Constanta, Romania

UTILAJE AGRICOLE DANEZE

HARDI bogballe DAL-BO

Danemarca, recunoscuta pentru inovatia sa in domeniul agricol, ofera o gama larga de utilaje agricole de inalta calitate, printre care se numara **Hardi, Bogballe si Dal-bo**. Aceste marci au castigat o reputatie solida la nivel mondial datorita performantei, fiabilitatii si tehnologiilor avansate pe care le integreaza in produsele lor.
Hardi, Bogballe si Dal-bo, reprezinta o alegere excelenta pentru fermierii care doresc sa isi imbunatateasca eficienta, productivitatea si sustenabilitatea. Prin investitia intr-un utilaj danez, fermierii beneficiaza de tehnologii de varf, fiabilitate si un suport tehnic de inalta calitate.

*pentru utilajele din stoc. Pentru oferta detaliata va asteptam la unul din sediile noastre.

NHR AGROPARTNERS / Telefon +40 21 300 79 06 / office@vait.ro
www.nhr.ro www.facebook.com/NHRAgropartners/

On into **new Fields!**

Nero®

Erbicid

Necruțător cu buruienile din rapiță!

Erbicid preemergent pentru controlul buruienilor dicotiledonate și a unor buruieni monocotiledonate din culturile de rapiță. Nero® este un erbicid sistemic, selectiv, care asigură culturii de rapiță un start puternic prin eliminarea competiției buruienilor chiar de la începutul perioadei de vegetație.

Descoperiți tehnologia completă FMC pe site-ul www.FMCagro.ro

FMC și Nero® sunt mărci comerciale ale FMC Corporation și / sau ale unui afiliat. ©2024 FMC Corporate. Toate drepturile rezervate.

UTILIZAȚI PRODUSELE DE PROTECȚIA PLANTELOR ÎN SIGURANȚĂ ȘI CU RESPONSABILITATE. CÂND APLICAȚI PRODUSE PENTRU PROTECȚIA PLANTELOR, URMAȚI ÎNTOTDEAUNA INSTRUCȚIUNILE MENȚIONATE PE ETICHETĂ.

DIN SUMAR

6 Vreau să fiu din nou copil!

8-10 Festivalul tomatelor și al biodiversității horticole la Sibiu

12-13 Darabani: Campionat mondial de borș moldovenesc la „Zilele Nordului“

26-28 Mare atenție la lăcusta călătoare (Locusta migratoria), este din nou prezentă în culturi! (I)

34-36 Pesta rumegătoarelor mici

42-43 Statistici îngrijorătoare, 25 de țări sunt vulnerabile în fața crizei apei

44-46 Cămașa în broci, povestea unei comunități

48-49 O afacere exotică: grădină de fluturi tropicali

52-54 Tainele misterioase din clepsidra labirintică a Marocului (II)

55-57 Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului“ Izvoru Mureșului, chipul luminat dintre munți

58 Ce sunt dendro-microhabitatele și cât de importante sunt în natură

CONSILIUL CONSULTATIV pentru agricultură sustenabilă organizat sub auspiciile revistei Lumea Satului

- Prof. univ. Florin STĂNICĂ – USAMV București
- Prof. univ. Horia GROSU – USAMV București
- Dr. ing. Mihai COMAN – ICDP Pitești Mărăcineni
- Dr. ing. Pompiliu MUSTĂȚEA – dir. gen. INCDA Fundulea
- Dr. ing. Ion MARIAN – dir. gen. ICDVV Valea Călugărească
- Dr. ing. Costel VÂNĂTORU – dir. gen. Banca de Resurse Genetice Vegetale Buzău
- Dr. ing. Claudiu FRÂNC – Președinte Federația Crescătorilor de Bovine din România
- Dr. ing. Adrian BALABAN – Președinte Asociația Medicilor Veterinari pentru Suine din România

Jurnaliștii publicației noastre sunt membri ai Asociației Presei Agricole din România – APAR, asociație afiliată ENAJ (The European Network of Agricultural Journalists) din 2013.

Lumea Satului

Editor general: Ion Banu – 0744.68.25.47
Redactor-şef: Bogdan Panţuru – 0770.69.12.41
Redactor corector: Oana Petre-Dascălu
Redactori: Anca Lăpușneanu, Laura Zmaranda
Colaboratori: Teofilia Banu, Daniel Botănoiu, Silviu Buculei, Andrei Oprea-Banu, Aurora Grigore, Beatrice Modiga, Vasile Popescu

Grafică & tehnoredactare:
Mariana Cismaru

Marketing, abonamente, difuzare:
Nicuşor Oprea-Banu: 0752.15.01.46; 0722.27.13.38
e-mail: nopreabanu@yahoo.com
Mariana Cismaru: 0748.34.68.40
e-mail: marketing@lumeasatului.ro

Compartiment financiar:
ec. Adina Albu
dr. Niculae Simion: 0741.21.76.27

Editura: ALT PRESS TOUR Bucureşti
Director general: ing. Ion Banu
Director executiv: ing. Nicuşor Oprea-Banu

Redacţia: str. Moineşti nr. 12, Bl. 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, Bucureşti.
Tel./fax: 021.311.37.11; 0756.11.38.68

Pentru corespondenţă: OP 16 CP 39
E-mail: lumeasatului@gmail.com
www. lumeasatului.ro
www. agro-business.ro
lumeasatului
ISSN 1841-5148

Toate drepturile asupra acestei ediţii a revistei sunt rezervate SC ALT PRESS TOUR SRL, reproducerea (integrală sau parţială) a materialelor publicate nefiind permisă fără aprobarea, în scris, a editorului. Precizăm că întreaga răspundere privind corectitudinea informaţiilor din articolele pe care le publicăm revine autorilor.

Tipar executat la Tipografia ARTPRINT

CU FRUNȚILE PLECATE

Îmi este tot mai greu să înțeleg măsurile luate de guvernanții acestei țări care parcă duc la o și mai mare sărăcire a ei. Și dacă aveam rezerve în a spune asta până nu demult, iată că opinia îmi este împărtășită de analiști politici și economici de prestigiu, deținători ai unor elemente, cifre, informații care conferă posibilitatea unor concluzii tot mai clare: țara va fi tot mai săracă. Și este de înțeles câtă vreme deficitul bugetar a ajuns la peste 71 miliarde de lei în prima jumătate a anului și cu tendințe de creștere până la sfârșitul acestuia. Datoria externă se află și ea în creștere, ajungând la peste 176 miliarde euro (aproape 900 miliarde lei) la jumătatea acestui an. Bugetul statului în 2024 a fost stabilit la nivelul a 308,2 miliarde lei. Așadar, din aceste cifre se înțelege o datorie externă a țării de trei ori mai mare față de bugetul țării pe 2024. (*Sursa: Legea bugetului pe 2024 și comunicatele BNR).*

Sunt doar câteva cifre care pot oferi o imagine de perspectivă deloc îmbucurătoare.

Ei bine, starea actuală a României este consecința devalizării sistematice a țării, a frunților plecate în fața Înaltei Porți de la Bruxelles, a altora de paste Ocean. Demnitatea noastră de români lăsată moștenire de înaintași, care ar fi trebuit să ne țină treji în fața tuturor, a pălit. Cei care ne-au reprezentat în timp au neglijat, cu bună știință sau nu, interesele acestui neam. Ne-au făcut regulile în casă alții, noi am asistat dezinteresați. Și n-am învățat nimic din tot acest răsfăț al celor care au năvălit peste noi cu doi șfanți în buzunare, deveniți miliardari astăzi.

Refuzăm să luăm în seamă și să angajăm măsuri care să conducă la reașezarea lucrurilor în adevărata lor matcă, să stopeze exploatarea românilor și a țării până la urmă. Stăm pe margine și privim liniștiți și împăcați că ni s-a luat de pe umeri grija guvernării. O fac alții, noi trebuie doar să ne înclinăm și să mulțumim pentru grija ce ni se poartă.

Țara gâfâie sub povara datoriilor, a crizelor de tot felul, a vremii și vremurilor. Parcă și Dumnezeu ne pedepsește pentru nevredniciile noastre. După crize a venit seceta care a pârjolit totul. Poate așa se împlinește vrerea celor care susțin că agricultura este cea mai mare poluatoare, responsabilă pentru încălzirea globală și, ca atare, trebuie închise fermele, înfometată populația pentru a o orienta către consumul de insecte. Oare poate exista o aberație mai mare decât a acestor minți bolnave?

Din interese economice globale se evită a se arăta cu degetul către adevărații uriași poluatori: industria și, mai cu seamă, cea constructoare de mașini, avioane și vapoare, ultimele mari consumatoare de carburanți inferiori ce degajă uriașe cantități de poluanți în atmosferă.

Se cheltuie aiurea pentru investiții care n-au nimic în comun cu bunăstarea țării. Ce nu s-ar fi putut face cu 7 miliarde de euro în economia agricolă, de pildă? Că de, asigurarea hranei tot în zona de siguranță națională se află. Dar, e mai cuminte să stăm cu frunțile plecate decât să se supere prietenii americani că nu participăm și noi la bunăstarea lor.

Ion BANU

agroBUSINESS România
paginile 59-82

Vreau să fiu din nou copil!

Zilele trec atât de repede încât de multe ori nici nu ne dăm seama... Fiecare dintre noi are o vârstă, mai mare sau mai mică, iar câteodată nostalgia față de trecut, față de anii copilăriei, ne acaparează gândurile și sufletul, mai ales. Amintirile acelea ale unor zile în care fericirea era doar joaca cu ceilalți și statul pe o băncuță, fără griji, uitându-te spre cer și crezând că într-o zi vei zbura cu unul dintre avioanele trecătoare.

Cum prioritățile și grijile vieții se schimbă odată cu înaintarea în vârstă, dorul de momentele în care situațiile ce ne întâmpinau erau mai ușoare și mai frumoase este de necontenit. Pe vremea copilăriei, îi aveam de cele mai multe ori pe cei dragi lângă noi, iar acum unii dintre ei nu mai sunt. Toți prietenii erau în același loc, acum nu mai sunt, fiecare a pornit pe drumul lui. Casa în care ai copilărit era cel mai frumos univers, acum poate nu mai este. Timpul trece și nu așteaptă pe nimeni, din păcate. Ia cu el pe oricine, la întâmplare, și ne răscolește amintirile de pretutindeni. Visul fiecărui adult, oricât de realizat ar fi, sună cam așa: „Vreau să mai fiu din nou copil“, „măcar o zi“, subliniază unii.

La un moment dat, maturitatea poate veni cu anumite lucruri bune în viața de zi cu zi, o situație materială mai bună, o familie mai liniștită, o casă pe placul tău și așa mai departe.

Spun asta pentru că mulți, în copilărie, mai ales luând în considerare actualele generații de oameni maturi, au muncit din greu pentru ca acum, în 2024, să aibă condiții mai favorabile vieții decât cele avute în copilărie. Dar, cu toate acestea, chiar și neavând nimic în acea perioadă, sentimentul de libertate și de fericire este de nedescris și de nereprodus.

Oare cine îți mai iartă greșelile când ești în deplinătatea facultăților mintale, deci conștient de lucrurile pe care le faci, ca în copilărie?

Din păcate, nimeni, deși ne-am dori acest lucru.

Puțini sunt cei care înțeleg că adevărul și pacea se află în înțelegerea și bunătatea pe care o dăruim aproapelui nostru.

Toți au plecat din același loc, toți au fost copii, însă acum, ajunși adulți, sunt unii mai ceva ca ceilalți. Unii sunt avari, nu știu ce să mai facă pentru un bănuț, alții sunt blânzi și buni, alții au ajuns unde și-au dorit, alții sunt mai răi din cauza problemelor, iar alții bolnavi...

Asta-i viața, toți am fost copilași, dar puțini adulți vor mai ști să fie din nou copii!

Alex OPREA-BANU

RAGT Seminţe, o prezenţă activă şi vizibilă în ferma dumneavoastră.
RGT BLACKMOON | RGT CADRAN
RGT TEMPO | RGT OZZONE | RGT CEOS
Am fost aici!

ragt-seminte.ro
RAGT Seminţe SRL - Str. Intrarea Murmurului Nr. 2-4
Et. 4, Ap. 4D - Sector 1, Bucureşti, Romania
Tel : + 4 021 795 33 91 - Fax : + 4 021 795 08 91

R·A·G·T
think SOLUTIONS think RAGT

Festivalul tomatelor și al biodiversității horticole la Sibiu

Sâmbătă, 10 august 2024, la Târgul de țară, Muzeul ASTRA a găzduit evenimentul Festivalul tomatelor și al biodiversității horticole. Acest eveniment a fost organizat în colaborare cu grupul Semințe cu suflet, în cadrul programului Târgul de țară: grădină și peisaj legumicol 2024. Festivalul tomatelor și al biodiversității horticole a avut loc sub forma unui târg de semințe dăruite gratuit, alături de o expoziție cu vânzare de legume, fructe, plante dar și produse tradiționale și naturale. Au fost prezenți 25 de expozanți din toată țara, dar și din Republica Moldova. În cadrul evenimentului, vizitatorii s-au putut informa despre diversele tipuri de plante, care se pot cultiva la noi în țară, în diferite zone din care vor veni și expozanții, ascultând sfatul celor care le-au cultivat deja.

Pasionați de tomate din întreaga țară au venit la Sibiu să-și arate priceperea în a obține roade pline de culoare, de o mare diversitate, iar cele mai reușite exemplare le-au înscris în concurs.

Competiția s-a desfășurat pe două secțiuni, tomate mari și tomate cherry, iar legumicultorii au putut înscrie tomate la ambele categorii. Desigur, cu toții au fost ambiționați de reușita lui Florin Bidașcă, cel care în 2022 a convins juriul Festivalului Tomatei de la Bruxelles (Brussels Tomato Festival) la categoria cherry, cu soiul Brad's Atomic Grape.

Concursul tomatelor și-a desemnat câștigătorii

Merita să fiți acolo când, în zorii zilei de sâmbătă, participanții la eveniment și-au aranjat legumele, fructele, semințele, plantele aromatice, rizomii de flori, butașii ori plantele întregi, armonizând forme și culori, de dragul celor pe care-i așteptau.

Semințe oferite cu titlu gratuit, expoziție de tomate, elemente de decor, toate pentru bucuria ochiului și a sufletului.

După ce au fost colectate probele pentru concurs, expozanții au interacționat, ca de obicei, cu privitorii, și-au admirat reciproc produsele și au făcut schimburi.

Jurizarea a avut loc chiar acolo, de față cu publicul, care a putut gusta din feliile de tomate accesibile după degustare. Și, după ce ai văzut atâtea frumuseți parfumate, nu puțini au fost aceia care au vrut să afle și ei cum sunt aceste tomate, unele foarte diferite de ceea ce găsim în piețele din țară.

Secțiunea tomate mari

La prima ediție a concursului de tomate din cadrul Festivalului Tomatelor și Biodiversității au fost prezentate în concurs tomate impresionante la această categorie. Mari, cărnoase, de diferite culori, cu sucul parfumat și semințele după care jinduiau cu toții. Podiumul acestei categorii a fost adjudecat de Banat și Transilvania.

Câștigătoare a fost o tomată verde gălbui, cu inserții roșii la interior, din soiul Almaty Tricolor, cultivată de Luminița Poujade, la Cheglevici, Timiș.

Locul al II-lea a fost ocupat de mureșeanul Tătar Florin, cu tomata sa Mare de Mureș, o tomată autohtonă, din semințe recoltate de un producător acum 41 de ani.

Maria Cioica și Uriașa de Panticeu (Cluj), tot o tomată autohtonă țărănească, a ocupat locul al III-lea, demonstrând că în România s-au produs soiuri autohtone extrem de valoroase.

Secțiunea tomate cherry

Oarecum previzibil, primul loc a fost ocupat de Maestrul tomatelor, Florin Bidașcă (județul Constanța), cu soiul de tomate cherry Karma Miracle. Asta nu pentru că jurizarea ar fi fost părtinitoare, ci pentru că tomatele cultivate de el beneficiază de solul, clima și aerul salin al apropierii de mare, ceea ce contribuie la rezultate uimitoare.

Karma Miracle, Blush, Candy Sweet Icicle

Locul secund a fost ocupat de Laura Șușman, de la Gătaia (Timiș), și soiul Blush. Tomatele cherry Blush sunt de un galben-oranj cu irizări roșietice, după cum îi spune numele, de parcă ar roși în partea superioară de atâta admirație.

Al III-lea premiu la categoria cherry a fost acordat lui Radu Nicolae din Băicoi (Prahova) pentru soiul Candy Sweet Icicle. O tomată lunguiață, cu vârf, de culoare oranj închis cu dungi neregulate roșu stins și cu un vârf pronunțat, precum o bomboană de zahăr.

Beatrice Alexandra MODIGA

PRODUSE ISCUSITE de la ALCEDO

	CEREALE PAIOASE	PORUMB	FLOAREA SOARELUI
LANGIS®	✓	✓	✓
AMIRAL PROFFY 6 FS	✓		
NUPRID AL 600 FS	✓		
GAMA MICROFERT	✓	✓	✓

TRATEAZA SAMANTA
SI AI DIN START
CULTURA PROTEJATA!

Darabani:

Campionat mondial de borș moldovenesc la „Zilele Nordului“

La începutul lunii august, printre manifestările din cadrul festivalului „Zilele Nordului“ a avut loc și o nouă ediție a Campionatului Mondial de borș moldovenesc. Echipe de bucătari și ajutoarele lor venind din Dorohoi, Iași, Sălaj și chiar o echipă formată *ad-hoc* cu oameni care s-au întâlnit la Dabarani au ajuns duminică, 4 august, în Poiana Teioasa, pentru a participa la concurs.

Invitatul special de anul acesta a fost Mircea Groza, reputat bucătar și culegător de rețete vechi românești, cel care anul trecut a lansat la editura GastroArt volumul „Zămuri, supe, zupe și năcreli – rețete ardelenești din bătrâni“, carte care a primit prestigosul premiu Best Eastern Europe Book the World în cadrul festivalului Gourmand World Cook Books Awards, la Saudi Feast Food Festival din Riad.

Participanții au primit ingredientele și s-au apucat de treabă chiar în poiană, borșurile fiind gătite pe loc, în ceaune, la foc de lemne. După ce borșurile au fost gata, spectatorii din poiană au încercat produsul final al fiecărei echipe, printre spectatori fiind și jurații, incognito, fără a fi cunoscuți de competitori. Nu se știe exact dacă jurații au mai apucat să guste produsul final al fiecărei echipe, pentru că borșurile preparate de bucătari și echipele lor în câteva ore s-au epuizat într-un timp foarte scurt. Ceea ce e cert însă este faptul că, deoarece nu s-a putut face o departajare clară pentru a stabili cel mai bun borș, la ediția de anul acesta a Campionatului mondial de borș moldovenesc, toate echipele participante au fost declarate câștigătoare.

Campionatul a fost unul dintre ultimele evenimente ale festivalului „Zilele Nordului”, desfășurat la Darabani în perioada 1-4 august. În cadrul festivalului au avut loc peste 50 de concerte și evenimente în Darabani și împrejurimi.

Acest eveniment reprezintă deja un reper pe harta festivalurilor tinere din țară, iar cea de-a XI-a ediție a festivalului „Zilele Nordului“ a dovedit din nou că aici, la Darabani, au loc acțiuni culturale remarcabile, care sunt cunoscute și apreciate la nivel național.

Beatrice Alexandra MODIGA

P64LE162 – Hibridul de floarea-soarelui cel mai adaptat provocărilor meteo

Alege siguranța, alege P64LE162!

2023 a fost un an dificil, cu secetă pedologică severă, iar producțiile de floarea-soarelui la nivel național nu au fost cele scontate de fermieri la începutul campaniei de semănat.
În 2024, deși vremea se arăta prietenoasă în această primăvară, riscul secetei rămâne destul de ridicat. Este o perioadă complicată, după un an agricol foarte greu și cu siguranță deciziile ce se vor lua în această campanie de semănat vor influența puternic rezultatul financiar final.

Este știut faptul că floarea-soarelui este o alegere mai sigură în condiții de secetă, că este o plantă cu rezistență mai mare la condițiile aride, ce se descurcă cu mai puțină apă și care poate obține producții mulțumitoare chiar și în anii complicați. Prețul recoltei rămâne unul atractiv, astfel încât floarea va fi cu siguranță cultura care poate susține financiar ferma.

Totuși, nu toți hibrizii sunt pretabili condițiilor actuale, unii hibrizi cu origini în vestul Europei având nevoie de condiții foarte bune, cu precipitații ridicate și fertilizare pe măsură. În anii secetoși precum acesta, când resursele sunt limitate și prețurile mici, este nevoie de un hibrid care poate valorifica la maximum resursele disponibile.

Corteva Agriscience creează hibrizi de floarea-soarelui adaptați celor mai grele provocări, contribuind astfel la ridicarea productivității pe hectar.

P64LE162 este un hibrid care face parte din tehnologia ExpressSun, cea mai adaptată

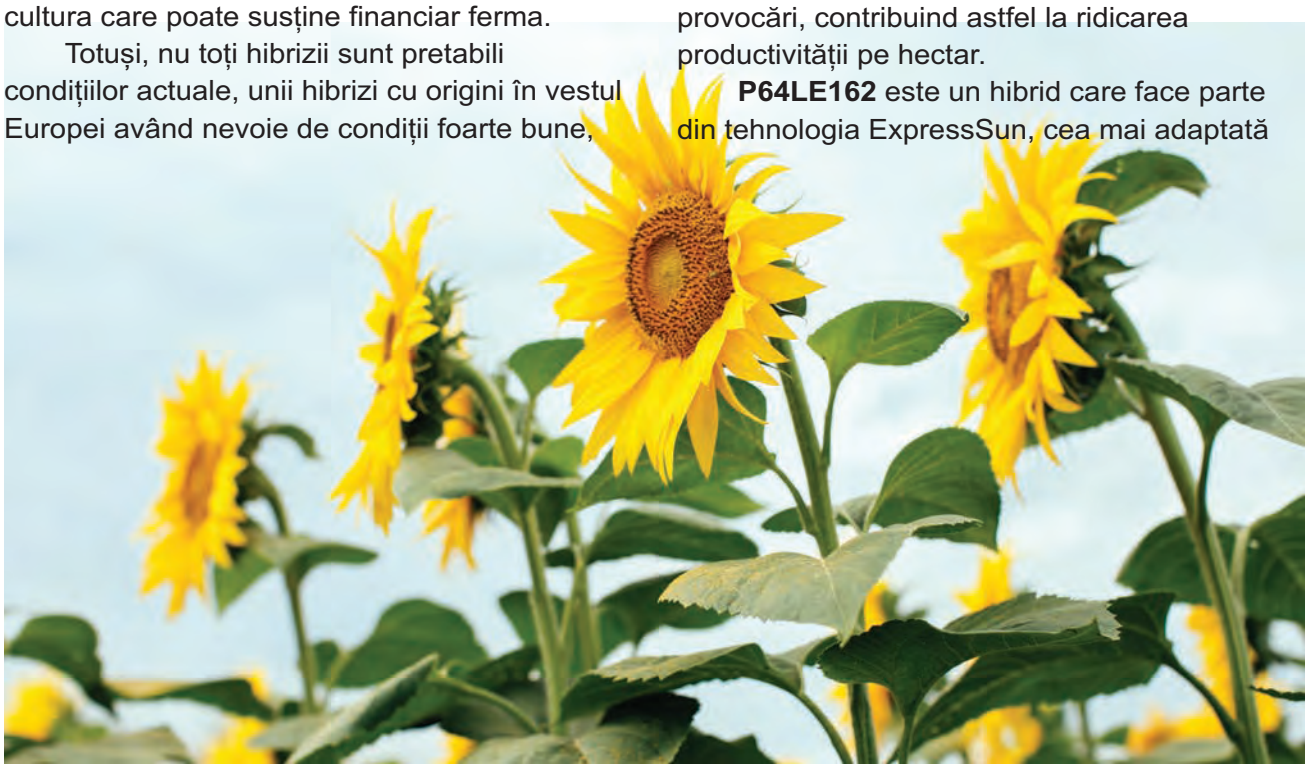

tehnologie pentru condiții de secetă severă, cu stres minim pentru cultură și control foarte bun al buruienilor.

Acest hibrid are un comportament excelent în condiții de secetă și arșiță, dar și în condiții bune de cultură. Este un hibrid care aduce un plus de productivitate, dar și stabilitate, fiind hibridul care în ultimii trei ani de testare a obținut cele mai constante rezultate, reușind să devanseze hibrizii deja consacrați.

Cu toții ne dorim un an cu precipitații bune, dar este obligatoriu să fim pregătiți pentru condițiile cele mai grele, iar în acest caz, alegerea de top este hibridul de floarea-soarelui **P64LE162**.

Fermieri campioni în 2023 cu hibridul de floarea-soarelui P64LE162

În 2023, într-un an dificil din punct de vedere climatic, predominat de secetă și arșiță, fermierii care au optat pentru hibridul **P64LE162** nu au dat greș, fiind mulțumiți la proba cântarului de producțiile obținute în condițiile unei campanii problematice.

Unul dintre fermierii campioni la floarea-soarelui cu hibridul **P64LE162** a fost domnul **Gheorghe Bogdan Axânte** din localitatea Vorona, județul Botoșani, care a obținut o producție de **4.280 kg/ha**.

În județul Suceava, localitatea Stamate, un alt fermier campion a fost domnul **Andrei Claudiu Ursu**, care a obținut **3.750 kg/ha**. „Lucrăm în familie 170 ha, floarea-soarelui am avut pe 55 ha, iar cultura premergătoare a fost porumbul. Terenul a fost arat, pregătit minimum cu un cultivator în primăvară și am semănat în a doua jumătate a lunii aprilie, atunci am administrat pe rând NPK – 200 kg/ha. Am erbicidat atât preemergent, cât și postemergent și am administrat un singur tratament format din fungicid, insecticid și îngrășământ foliar pe bază de bor. Recoltatul a avut loc în perioada 15 septembrie – 10 octombrie; a fost al doilea an când am ales acest hibrid și am fost mulțumit de producția obținută“, a punctat domnul Ursu.

Domnul **Roland Simon**, din județul Timiș, un alt fermier campion, a obținut o producție de **3.808 kg/ha**. „Lucrăm 230 ha, am avut în jur de 50 ha cu floarea-soarelui, dintre care 30 ha cu hibridul P64LE162 și diferența cu hibridul P64LE99. Cultura premergătoare a fost orzul, jumătate din suprafață a fost arată, jumătate scarificată, la finalul iernii am discuit, iar înainte de semănat am pregătit terenul cu combinatorul. La pregătirea patului germinativ am administrat DAP – 200 kg/ha și 200 kg/ha de uree, apoi am semănat în jur de 15 aprilie.

Am erbicidat de două ori, prima oară în stadiul de 2-4 frunze, a doua trecere a fost cu Express®, în stadiul de 6-8 frunze și atunci am administrat și un fungicid. Insecticide nu a fost cazul să administrez. Am recoltat după data de 15 septembrie și am fost mulțumit de producție, Pentru 2024 am ales din nou hibridul **P64LE162** pentru 50 ha“, a declarat fermierul campion.

Și în localitatea Gătaia, județul Timiș, cu o producție de **3.600 kg/ha**, am avut un fermier campion, domnul **Ovidiu Boroș.** A semănat 60 ha de floarea-soarelui, iar cel mai performant hibrid din fermă a fost **P64LE162**. „Cultura premergătoare pentru acest hibrid de floarea-soarelui a fost porumbul, astfel că terenul a fost arat, apoi pregătit corespunzător cu combinatorul. Am fertilizat la pregătirea patului germinativ cu 200 kg/ha de uree și am semănat cu 250 kg/ha de îngrășământ complex triplu 15. Am semănat ceva mai târziu, la începutul lunii iunie, dar a fost benefic pentru cultură. Am erbicidat într-o trecere, iar unde a fost nevoie am revenit cu Express® în stadiul de 3-4 frunze. Am avut și două treceri cu îngrășământ foliar pe bază de bor și insecticid de contact, prima oară în stadiul de 4-5 frunze, iar la următoarea intervenție, atunci când plantele erau mai mari, am adăugat și un fungicid. Nu am fertilizat în vegetație, nu am prășit, aceasta a fost toată tehnologia. Am recoltat la începutul lunii octombrie, a fost o recoltă bună, am fost foarte mulțumit și an de an semăn hibrizi Pioneer®.

Thrintoba® 20 CS

INSECTICID TRATAMENT SĂMÂNȚĂ

Ympact® Completo

FERTILIZANT TRATAMENT SĂMÂNȚĂ

Win the start. Secure your future

Pachetul complet pentru semințe de cereale de calitate!

Pachetul conține: 20 litri Thrintoba® 20 CS (1 litru/tonă), Ympact® Completo 40 litri (2 litri/tonă)

- **Ympact® Completo**
  Fertilizant ce accelerează dezvoltarea plantelor și îmbunătățește toleranța la factorii de stres.
- **Thrintoba® 20 CS**
  Insecticid eficient ce acționează prin contact, ingestie și vapori pentru controlul viermilor sârmă *(Agriotes spp.)* și a gândacului ghebos *(Zabrus tenebrioides)*.

CORTEVA™ agriscience

SEED APPLIED TECHNOLOGIES

Cartoful, o cultură sănătoasă și profitabilă, cu produsele Corteva Agriscience

Cartoful este unul dintre alimentele de bază în hrana oamenilor, iar cultura acestuia devine tot mai provocatoare, mai ales în contextul schimbărilor climatice. Aparent o plantă puțin pretențioasă, cartoful are nevoie, pe lângă solul potrivit și apă, și de aplicarea soluțiilor necesare pentru o dezvoltare sănătoasă, iar compania Corteva Agriscience pune la dispoziția fermierilor o serie de produse care să-i ajute în obținerea recoltelor dorite. Insecticide, fungicide, erbicide, dar și un biostimulator revoluționar Utrisha™ care asigură cultura cu azot atunci când plantele au nevoie de el sunt soluțiile din portofoliul companiei pe care trebuie să le cunoască orice producător de cartof.

„Nu mai este un secret pentru nimeni că avem produse deosebite și pentru ceea ce noi numim culturi speciale. Mă refer inclusiv la cultura cartofului, o cultură cândva foarte importantă în agricultura țării, pe care noi încercăm să o susținem și să oferim soluțiile potrivite pentru obținerea unor producții mulțumitoare pentru cultivatori. În acest moment cred că majoritatea cultivatorilor de cartofi au auzit de produsul nostru Zorvec™ Entecta®, cel mai eficient produs pentru controlul manei la cartof. Putem spune că acesta este produsul cel mai cunoscut și poate cel mai necesar pentru aceștia, deoarece mana poate fi devastatoare în această cultură. Despre eficiența lui, precum și a altor produse din portofoliul Corteva, cel mai bine vorbesc fermierii, de aceea cred că este important să îi cunoaștem și să le aflăm părerile“, a declarat Maria Cîrjă, Marketing Manager România & Republica Moldova.

Considerat de foarte multe ori „a doua pâine a țării“, cartoful este tot mai puțin cultivat la nivel național, fiind considerat o cultură riscantă, după cum spune domnul Romulus Oprea, unul dintre cei mai importanți cultivatori de cartof de la noi din țară. Dumnealui își desfășoară activitatea în județul Covasna și a plantat în acest an 160 ha cu cartof, o bună parte din suprafață fiind dedicată producerii de sămânță, și a precizat că nu este vorba despre o cultură ușor de înființat, nici de întreținut.

„Ne confruntăm cu lipsa ploilor în zonă, deci în acest moment nu se mai poate vorbi despre profitabilitatea culturii cartofului fără irigații. Bineînțeles că avem nevoie și de produse pe care să ne putem baza pentru a menține sănătatea plantelor, iar Corteva Agriscience ne pune la dispoziție produse pe care ne putem baza. Unul dinte ele este Titus 25 DF, un erbicid mai mult decât consacrat, pe care noi îl utilizăm frecvent în vegetație și fără de care ne-ar fi cam greu să controlăm buruienile în cultura de cartof. Însă, dacă ar fi să numim un produs *pivot* în această cultură, cu siguranță acesta ar fi Zorvec™ Entecta®. Este un fungicid care a devenit aproape obligatoriu în această cultură și îl pot numi nucleul programului de combatere și prevenție. Nu este eficient doar în controlul **manei**, ci și pentru **Alternaria,** boala care a devenit mai agresivă în ultima perioadă, de aceea acest produs este atât de important pentru noi, iar faptul că am reușim să mărim perioada de pauză între aplicări este un lucru extraordinar. Sunt produse de bază și de încredere, dar și comunicarea este foarte importantă, iar echipa Corteva este alături de producători și mereu ne prezintă noutățile“, a precizat domnul Oprea.

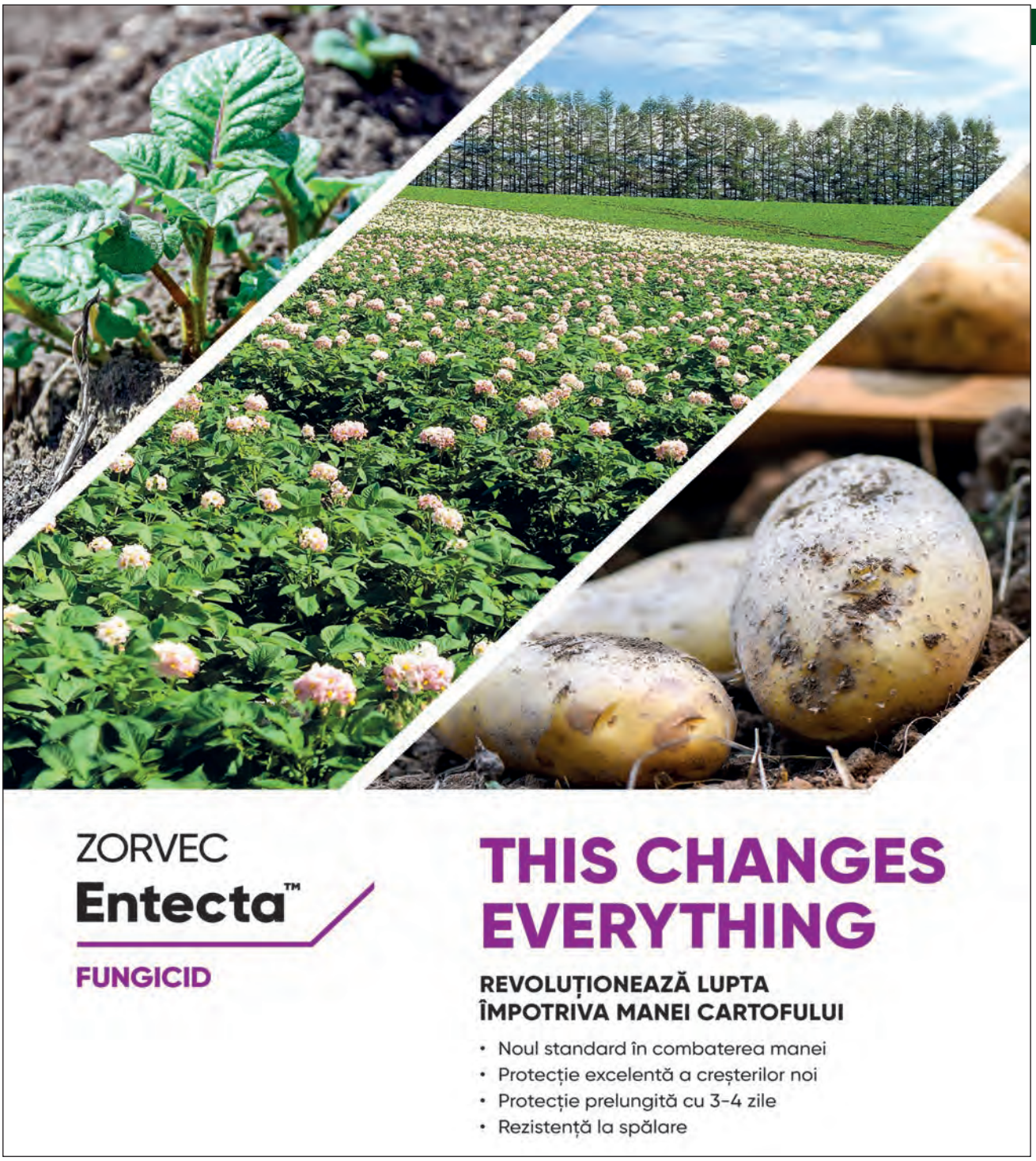

Acesta a mai punctat faptul că 2024 este un an timpuriu din punctul de vedere al dezvoltării plantelor, dar din păcate majoritatea cultivatorilor se confruntă cu lipsa apei, motiv pentru care producerea cartofilor devine tot mai dificilă fără irigații.

Pentru a fi în sprijinul fermierilor, compania Corteva Agriscience cercetează, livrează produse și oferă fermierilor cele mai bune soluții pentru culturile lor. Echipa, așa cum preciza și domnul Oprea, este extrem de importantă, iar în centrul și vestul țării Árpád Jakab este cel care ține legătura cu producătorii și le oferă recomandările necesare.

„Cultura cartofului este în scădere, an de an scad suprafețele cultivate. Noi încercăm să fim alături de producători cu produse eficiente, iar cel mai popular produs din portofoliul nostru este cu siguranță Zorvec™ Entecta®, soluția optimă pentru combaterea manei la cartof. Este cel mai popular și important produs pe care noi îl oferim cultivatorilor, dar nu trebuie să uităm nici de Curzate® sau de insecticidele Laser™ 240 SC și Suvisio® ori de fixatorul de azot Utrisha™ N și noile produse biologice de care sunt convins că fermierii vor și mulțumiți“, a declarat Árpád Jakab – Key Account Manager Specialty Crops Farms România Centru & Vest.

Maria CÎRJĂ, Marketing Manager România și Republica Moldova Corteva Agriscience

Avantajele fungicidului Verben™, un produs unic pe piața din România

Corteva Agriscience a lansat în 2022 cel mai nou și inovator fungicid pentru primul tratament la culturile de cereale păioase, Verben™, care conține 200 g prothioconazol și 50 g/l proquinazid.

Principalele 10 avantaje ale fungicidului Verben™:

■ **Produs unic pe piața din România**, Corteva fiind singura companie care are în portofoliul său molecula **proquinazid,** cea mai puternică moleculă utilizată în controlul făinării.

■ Substanțele active din compoziția produsului **Verben™** sunt echilibrate și **oferă un efect sinergic,** potențându-se una pe cealaltă și sporind eficacitatea fungicidului **Verben™**.

■ **Cel mai mare conținut de prothioconazol** din România: 200 g/l (adică 150 g/ha prothioconazol la doza recomandată de 0,75 l/ha sau 200 g substanță activă/ha la doza maximă de 1 l/ha).

■ Proquinazid, **cea mai performantă moleculă pentru combaterea făinării,** este întâlnită și în alte produse premium precum Talendo, Talendo Extra, efectul de vaporizare fiind avantajul diferențiator.

■ **Cel mai mare spectru de boli foliare și culturi omologate**. **Verben™** are omologare la toate culturile de cereale păioase (secară, triticale, ovăz și grâu), combătând cele mai păgubitoare boli foliare ale cerealelor (*Erysiphe graminis* – Făinarea, *Septoria tritici* – Septorioza, *Septoria nodorum* – Septorioza spicelor, *Pseudocercosporella herpotrichoides* – *Pătarea în ochi*, *Puccinia striiformis* – *Rugina galbenă* , *Puccinia recondita* – Rugina brună, *Pyrenophora teres* – Sfâșierea frunzelor, *Rhynchosporium secalis* – Arsura frunzelor, *Ramularia collo-cygni* – Ramularia*).*

■ **Moment de aplicare țintit pe T1,** pentru combaterea celor mai agresive boli *Septoria tritici* – **Septorioza,** *Pseudocercosporella herpotrichoides* – Pătarea în ochi, *Erysiphe graminis* – Făinarea)

Numărul 1 în T1.
Verben™
FUNGICID
Fungicid specializat în combaterea bolilor din culturile de cereale păioase.
Formulare unică cu efect preventiv și curativ.
Acțiune sistemică și translaminară cu rezistență la spălare și efect de lungă durată.
Compatibilitate excelentă datorită celor două substanțe Proquinazid și Prothioconazol.
Crește calitativ și cantitativ recolta.

■ **Verben™** are **acțiune curativă și preventivă.**

■ Formulare**a îi permite aplicarea și la temperaturi scăzute**, momente cheie în protecția fitosanitară a cerealelor păioase.

■ **Rezistența la spălare. Verben™** este protejat de riscul spălării la o oră de la aplicare.

■ **Verben™** este perfect pentru utilizarea în T1 și datorită **miscibilității foarte bune** cu regulatori de creștere, erbicide și insecticide.

Alegeți produsul **Verben™** pentru o cultură sănătoasă încă din T1!

Adrian IONESCU – Category Marketing Manager Insecticide, Fungicide & Biologicals - Corteva Agriscience RO & MD

TRATAMENTE CU FUNGICIDE

pentru culturile de cereale de toamnă

Pentru combaterea bolilor recomandăm efectuarea de tratamente fitosanitare încă din toamnă cu fungicidele iscusite. Aplicarea unor fungicide precum **SALVATOR 25 EW** în doză de 0,5l/ha sau **ZIZAN 500 SC** în doză de 0,5l/ha sunt suficiente pentru ca grâul și orzul să intre în iarnă cu un aparat foliar sănătos.

Aceste fungicide protejează cultura împotriva bolilor foliare.

Biofungicidul **POLYVERSUM** (*Pythium Oligandrum* M1, 1x10^6/g produs) de la UPL, omologat la grâu și orz în doză de 0,1 kg/ha, este un produs care inhibă sporii agentului patogen *Fusarium* spp. și induce plantelor rezistență la alți agenți patogeni.

Primul tratament se aplică în toamnă, de la stadiul de 2 frunze, până la 3 frați (BBCH 12-23), pentru a suprima sporii de *Fusarium* spp. și a induce plantelor rezistență la alte boli.

Al doilea tratament se aplică de la înfrățire până la alungirea paiului (BBHC 29-32), pentru a suprima sporii de *Fusarium* spp. și a induce rezistență la rugini (*Puccinia* spp.), septorioză (*Septoria* spp.), pătarea și sfâșierea frunzelor (*Drechslera tritici-repentis*).

Al treilea tratament se aplică de la începutul înfloririi și până la înflorirea maximă, spiculețele sunt vizibile (BBCH 55-56), pentru a suprima ruginile (*Puccinia* spp.) și fuzarioza (*Fusarium* spp.)

Importanța erbicidării de toamnă a culturilor de cereale păioase

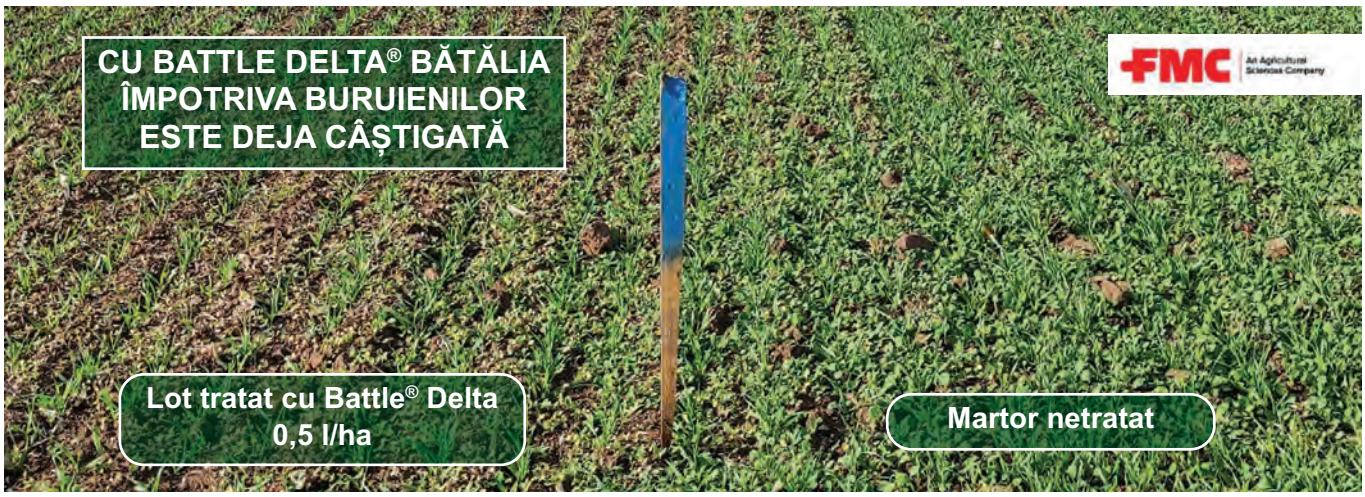
CU BATTLE DELTA® BĂTĂLIA ÎMPOTRIVA BURUIENILOR ESTE DEJA CÂȘTIGATĂ
FMC
Lot tratat cu Battle® Delta 0,5 l/ha
Martor netratat

Condițiile climatice din ultimii ani produc schimbări importante în tehnologiile aplicate culturilor de toamnă, iar fermierii trebuie să se adapteze continuu pentru a face față noilor provocări. Controlul buruienilor din culturile de cereale păioase în preemergență și în postemergență timpurie este o practică tot mai utilizată în fermele din România, iar printre motivele întemeiate pentru care erbicidarea în toamnă a devenit tot mai practicată de către fermierii români se numără următoarele:

● Culturile de cereale păioase afectate de îmburuienările timpurii au un start greoi în vegetație și intră nepregătite în iarnă, iar buruienile necontrolate consumă apa și elementele nutritive în defavoarea plantelor de cultură, provocând astfel pierderi economice însemnate.

● Răspândirea buruienilor graminee în aproape toate zonele agricole ale țării, buruieni care răsar încă din toamnă și sunt dificil de controlat în primăvară

● Buruienile cu frunză lată precum speciile de *Veronica,* turița, fumarița, traista ciobanului, mușețelul, mușțarul sălbatic ori samulastra de rapiță, care răsar încă din toamnă, se dezvoltă suficient de mult încât să reziste peste iarnă (în anumite situații vegetează chiar și pe timpul iernii, deoarece avem parte de ierni tot mai blânde), iar primăvara pornesc în vegetație înaintea culturilor, concurându-le pentru apă, lumina și elemente nutritive, determinând astfel pierderi importante de recoltă.

● Buruienile sunt mai sensibile și se combat cel mai ușor în stadiile de dezvoltare incipiente: adică înainte de înfrățirea buruienilor graminee și până în stadiul de 2-4 frunze în cazul celor cu frunză lată, iar buruienile aflate în aceste stadii de dezvoltare se regăsesc de cele mai multe ori în culturile de cereale păioase, în perioada de toamnă.

● Primăvara devreme, fermierii întâmpină dificultăți în combaterea buruienilor răsărite încă din toamnă, din cauza faptului că de cele mai multe ori solul este umed și nu se poate intra în câmp la momentul optim.

● Datorită diferențelor mari de temperatură dintre zi și noapte din primăvară sau de la o zi la alta, procesele fiziologice ale plantelor sunt diminuate, iar acțiunea erbicidului în plante este blocată și se reduce considerabil efectul acestuia.

Pentru controlul eficient al buruienilor care răsar încă din toamnă în culturile de cereale păioase, compania FMC recomandă fermierilor un **NOU pachet comercial pentru 50 de ha,** format din erbicidele **Battle® Delta** și **Laren® Pro 20SG**.

Pachetul comercial Battle Pro, special pentru erbicidarea în toamnă a culturilor de cereale păioase:

■ combate un spectru foarte larg de buruieni graminee și cu frunză lată;

■ are o fereastră largă de aplicare;

■ conține 3 substanțe active si are efect sinergic, datorită celor 2 moduri de acțiune diferite;

■ poate fi utilizat și la temperaturi scăzute.

BATTLE® DELTA este un erbicid sistemic, cu efect pelicular pe sol, cu aplicare în preemergență și postemergenţă timpurie pentru culturile de cereale păioase, iar **LAREN® PRO 20 SG** îl completează perfect pentru combaterea unui spectru foarte larg de buruieni în postemergență.

Battle® Delta este un erbicid selectiv pentru combaterea în preemergență și postemergență timpurie a buruienilor graminee anuale și cu frunză lată din culturile de grâu, triticale, orz și secară. Erbicidul **Battle® Delta** oferă fermierilor mai multe avantaje, precum:

► este erbicid sistemic, cu efect pelicular la sol, cu aplicare atât în preemergență, cât și în postemergență timpurie;

► controlează atât buruieni graminee, cât și buruieni cu frunză lată;

► eficacitatea produsului nu este influențată de temperaturile scăzute;

► fereastră largă de aplicare: toamna și primăvara devreme.

Erbicidul **Battle® Delta** (conține 2 substanțe active: flufenacet și diflufenican) are eficacitate maximă atunci când este aplicat preemergent și are condiții optime de formare a peliculei pe sol (teren bine pregătit și umiditate în sol) sau atunci când este aplicat postemergent, până la momentul in care buruienile graminee ajung în faza de înfrățire, iar buruienile cu frunză lată sunt în stadiul de 2-4 frunze.

Doza flexibilă a erbicidului **Battle® Delta**, între 0,3-0,6 l/ha, le permite fermierilor să aplice doza necesară, în funcție de gradul de îmburuienare și de stadiul de dezvoltare a buruienilor, eficientizând astfel costurile cu erbicidarea. În condiții normale de îmburuienare, doza de 0,5 l/ha asigură un control eficient al buruienilor, iar doza maximă este recomandată doar în cazuri excepționale de îmburuienare puternică cu buruieni graminee.

La aplicarea în postemergență timpurie a erbicidului **Battle® Delta**, acolo unde situația din câmp o impune (în funcție de spectrul de buruieni din cultură, de densitatea lor pe mp, dar și de stadiul de dezvoltare al acestora), se recomandă aplicarea in tank-mix cu erbicidul **Laren® Pro 20 SG** pentru o combatere mai eficientă și mai rapidă a buruienilor**.**

Erbicidul **Laren® Pro 20 SG** (metsulfuron metil 200 g/kg) este selectiv faţă de toate speciile şi soiurile de cereale păioase şi poate fi administrat din stadiul de 3 frunze până la apariţia frunzei stindard fără probleme de fitotoxicitate. LAREN® PRO 20 SG are eficacitate maximă când este aplicat pe buruieni tinere aflate în stadiul de creştere activă, respectiv în faza de 2-4 frunze (pentru anuale) sau rozetă (pentru cele perene).

Contactează echipa FMC (www.fmcagro.ro) pentru a accesa pachetul comercial de toamnă format din 20 l erbicid **BATTLE® DELTA** și 1,5 kg erbicid **LAREN® PRO 20 SG** și obține un avantaj comercial de 5,6%!

Efectul utilizării pachetului BattlePro (erbicidele Battle® Delta și Laren® Pro 20SG)

Continuă sprijinul pentru fermierii din UE

ADAMA a reînnoit omologările pentru Folpet și Captan pentru o perioadă de 15 ani

ADAMA Ltd., lider mondial în industria produselor pentru protecția plantelor, a anunțat că *Folpet* și *Captan*, fungicidele sale cheie cu acțiune multi-site, sunt în continuare disponibile pentru fermierii europeni. Acest anunț urmează deciziei recente a Comitetului Permanent al Uniunii Europene (UE) pentru Plante, Animale, Alimente și Furaje (SCoPAFF) de a reînnoi aprobarea ambelor substanțe active pentru încă 15 ani.

ADAMA rămâne dedicată misiunii sale de a oferi fermierilor soluții sigure și eficiente pentru a-și proteja culturile împotriva bolilor fungice. Atât *Folpet*, cât și *Captan* sunt supuse reevaluării periodice în UE printr-un proces riguros de reînnoire, care include testări și

evaluări cuprinzătoare. Fiind cel mai mare furnizor al acestor substanțe active din Europa, ADAMA a jucat un rol crucial în procesul de reomologare, furnizând date extinse care demonstrează în continuare siguranța lor.

„Suntem încântați de reînnoirea omologărilor pentru Folpet și Captan“, a declarat Alex Mills, Global Head of Fungicides at ADAMA. „Aceste fungicide sunt esențiale pentru fermierii din toată Europa, oferind un management excelent al rezistenței și o protecție cu spectru larg împotriva bolilor fungice la mai multe culturi. Compania a contribuit semnificativ la procesul de reomologare și va continua să investească în noi soluții bazate pe Folpet și Captan pentru clienții noștri.”

Prin reînnoirea omologării substanței active *Folpet*, fermierii care cultivă cereale, viță-de-vie și culturi speciale pot beneficia în continuare de portofoliul larg *Folpet* al ADAMA, care include produse precum *Phoenix, Folpan® 80WDG, Folpan® Gold, Folpan® 500SC, Vinergy® și Folpan® Energy*.

Reînnoirea omologării substanței active *Captan* este deosebit de importantă pentru agricultura sustenabilă, deoarece devine prima substanță activă a cărei omologare este reînnoită în condiții legate de agricultura de precizie. Aceste condiții impun utilizarea unor echipamente care sporesc precizia și acuratețea aplicării, stabilind un nou standard pentru managementul responsabil al mediului.

Alex Mills a adăugat: „Prin reducerea dozei necesare de substanță activă și prin promovarea adoptării unor practici agricole de precizie, le permitem fermierilor să optimizeze recoltele în mod sustenabil, menținând în același timp standarde înalte de siguranță. Acest lucru se aliniază cu misiunea ADAMA de a oferi alternative cu impact redus la protecția tradițională a culturilor.”

Captan este utilizat în principal în livezi, ceea ce face ca această prelungire a omologării să fie deosebit de benefică pentru cultivatorii de pomi fructiferi, care continuă, astfel, să aibă acces la produse cheie precum *Merpan® 80WDG*.

„Ne angajăm să oferim soluții inovatoare care să răspundă nevoilor în evoluție ale clienților noștri. Această reînnoire a *Folpet* și *Captan* ne consolidează poziția de partener de încredere pentru fermierii din toată Europa“, a conchis Mills.

Mare atenție la lăcusta călătoare (*Locusta migratoria*), este din nou prezentă în culturi! (I)

Le cunoșteam mai mult din documentarele de pe Discovery Channel sau National Geographic, dar sunt prezente și la noi în țară, fără să le fi băgat prea mult în seamă. În trecut, lăcustele călătoare (forma gregară) puneau probleme în zona Dobrogei sau în Moldova, în zona de luncă a râului Prut. Au urmat multe decenii de liniște, în care nu s-au mai semnalat probleme deosebite. În urmă cu câteva zile, mass-media autohtonă a adus din nou în discuție acest subiect. În nordul Dobrogei, în zona localităților Greci și Măcin (la poalele muntelui Măcin) s-a consemnat o invazie de lăcuste călătoare, care au calamitat 200 de hectare cu porumb (plantele fiind deja afectate de seceta severă). Care sunt cauzele reapariției lăcustelor în număr așa de mare? În acest articol voi prezenta posibilele cauze. Dar mai întâi să vedem cu cine avem de-a face.

Lăcustele călătoare au un areal foarte vast, găsindu-se în Europa, Africa, Asia, Australia sau Noua Zeelandă. Lăcustele se găsesc până la paralela de 60 de grade, atât în emisfera nordică, cât și în cea sudică. Datorită acestui areal foarte vast, specia este împărțită în mai multe subspecii, dar specialiștii din domeniu nu întotdeauna au căzut de acord asupra acestui aspect (unele subspecii nu sunt unanim recunoscute pe plan mondial).

Cea mai bună descriere a acestei specii o putem găsi în *Entomologia Agricolă* scrisă de G. Arion în anul 1959. Lăcusta călătoare este o specie foarte interesantă pentru entomologi, datorită particularităților pe care le prezintă, ceea ce o deosebește de alte specii de insecte. În primul rând lăcustele fac parte din ordinul Orthoptera, genul Locusta, specia *Locusta migratoria*. De asemenea, lăcustele călătoare prezintă două forme, cea gregară (*Locusta migratoria* L., subspecia *migratoria*, **faza gregaria**) și cea sedentară (*Locusta migratoria* L., subspecia *migratoria*, **faza solitaria**).

Scurtă descriere. Există deosebiri între cele două forme, astfel lăcustele călătoare ce aparțin formei gregare au lungimea corpului de 40-50 mm (masculii), respectiv 46-56 mm (femelele), culoarea corpului fiind brună, uneori cu nuanțe verzui. Antenele sunt filiforme, mai lungi decât capul. Lăcustele călătoare, forma sedentară, au o dimensiune variabilă a lungimii corpului, fiind cuprinsă între 29-46 mm, în cazul masculilor, respectiv 37-60 mm, în cazul femelelor. *Culoarea corpului este variabilă, de la verde la brun*.

Există cinci stadii larvare, lungimea corpului variind de la 7-8 mm (în primul stadiu) până la 25-40 mm (în ultimul stadiu). Nu voi insista în acest articol cu descrierea fiecărui stadiu larvar (pentru documentare puteți găsi în Entomologia lui Arion).

Oul este eliptic, puțin încovoiat, de culoare alburie, cu lungimea de 5-7 mm. Ouăle sunt depuse grupat, câte 55-115 (așezate în 4 rânduri), într-o formațiune numită **ootecă**. Această formațiune are rolul de a proteja ouăle, fiind rezistentă și impermeabilă! Ooteca are formă variabilă, fiind ușor încovoiată, lungimea variază între 58 și 78 mm, în funcție de numărul de ouă

***Foto 1* – Lăcusta călătoare – adult**
(sursă foto: https://www.flickr.com/photos/sanmartin/5012159699)

depuse. Ooteca este pergamentoasă, având la capătul ei un dop buretos (pe unde vor ieși larvele, după eclozare). În cazul lăcustelor nu există stadiul de pupă, larvele fiind asemănătoare cu adulții.

Biologie. Lăcusta călătoare prezintă o generație pe an, iernând în stadiul de ou (în ooteci), în soluri ușoare, la o adâncime de 6-10 cm! Larvele apar când temperatura solului este de 19-21°C și temperatura aerului mai mare de 15°C, ceea ce, calendaristic, corespunde decadei a doua a lunii mai. În anii cu primăveri calde (ceea ce se întâmplă frecvent în ultimul deceniu), larvele pot apărea mai devreme, încă din prima decadă a lunii mai sau chiar la sfârșitul lui aprilie. Din contră, dacă este o primăvară rece și umedă, larvele pot apărea mai târziu, în ultima decadă a lunii mai. Indiferent de data când ies la suprafața solului, apariția larvelor este eșalonată, de regulă se întinde pe durata a trei săptămâni. Când ies din pământ, larvele sunt alburii, având tegumentul moale. După 24 de ore, culoarea devină caracteristică primului stadiu, iar tegumentul se întărește. În acest stadiu larvele lăcustei călătoare se pot confunda cu larvele de greieri. După apariție, larvele lăcustelor călătoare formează grupuri mici. Pe măsură ce apar alte larve la suprafața solului, acestea sunt încorporate în grupurile deja formate. La început larvele se hrănesc cu plante mici și moi, aflate în apropierea locului unde au eclozat. În zona Deltei sau zonele de luncă, la câteva zile de la apariție, larvele se urcă pe papură (*Phragmites communis*), care reprezintă baza alimentației lor. Ca și adulții, larvele (forma gregară a speciei) pot migra. Larvele nu pot zbura, deplasarea acestora se face pe sol, viteza medie de înaintare fiind de 3-6 metri/oră. Larvele migrează în masă, în unele cazuri, lățimea masei larvelor fiind de 200-300 de metri (nu s-a mai semnalat de mult timp în literatura autohtonă asemenea migrații ale larvelor lăcustei călătoare). Migrația larvelor începe când soarele a încălzit bine atmosfera și solul, după ora 8 dimineața, și încetează în jurul orelor 17-18, când temperaturile încep să scadă. După acest interval orar, larvele se agață de plantele pe care le întâlnesc în cale, rămânând pe ele, pentru popasul de noapte. Interesant este faptul că direcția de înaintare a masei de larve este constantă, indiferent de ce obstacole întâlnesc în cale. Această direcție este determinată de hrană, temperatura aerului și luminozitate. În entomologia lui Arion se menționează faptul că zgomotul și focul pot încetini, opri sau chiar schimba sensul de mers ☞

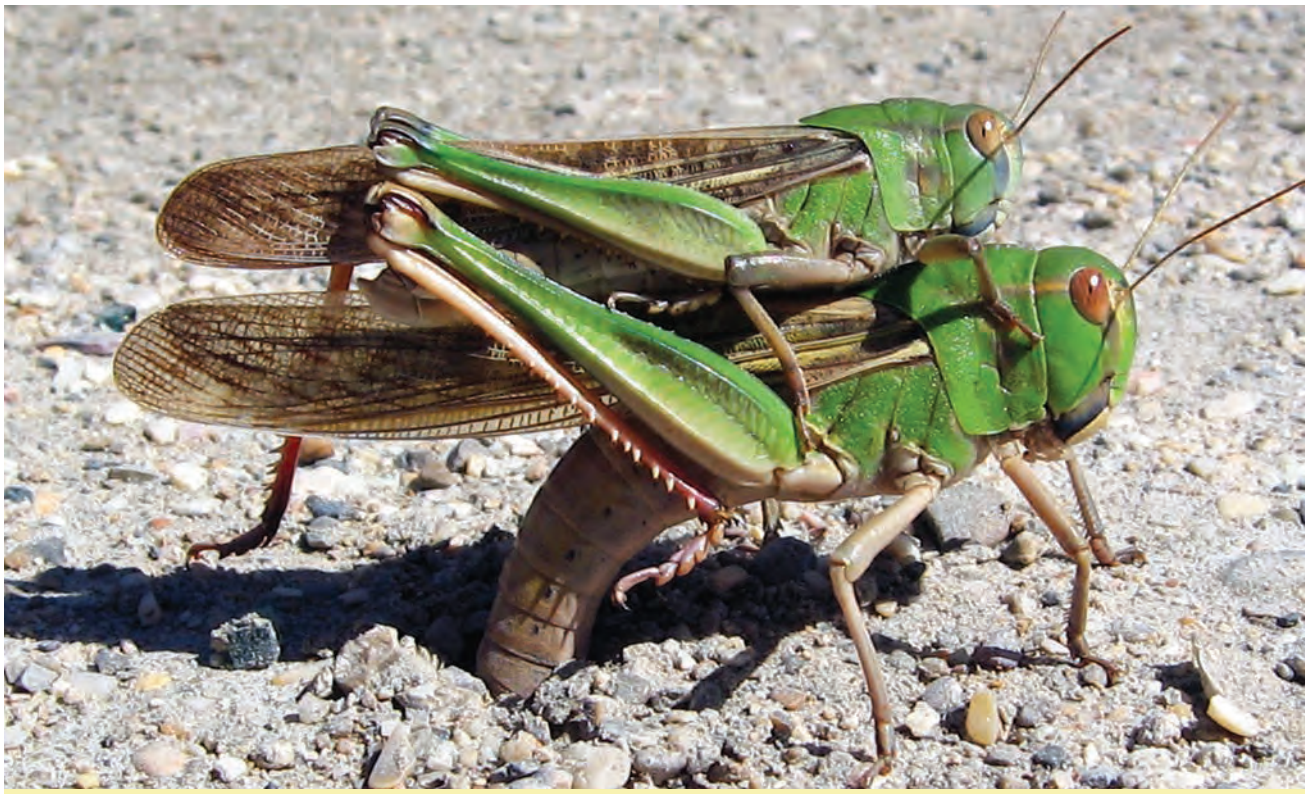

***Foto 2* – Femelă depune ouăle în sol**
(sursă foto: https://www.grasshoppersofeurope.com/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=1179)

al larvelor. Dintre zgomote, cele similare cu ale unui tunet pot schimba sensul de mers al masei de larve. Un lucru interesant, menționat în entomologiile vechi, este faptul că zgomotul făcut de o tablă de fier mișcată brusc poate schimba direcția de înaintare a larvelor. În cazul invaziilor, un focar de larve de lăcuste călătoare poate disturge, în câteva ore, zeci de hectare cu cereale (dacă frunzele sunt încă verzi). Cu toate acestea, nu au mai fost semnalări în literatura de specialitate autohtonă despre pagube așa de mari, produse de migrația larvelor.

Trecerea de la un stadiu larvar la altul se face prin năpârlire. În acest moment larvele nu se mai hrănesc, se agață de o plantă, își golesc tubul digestiv, apoi iau o poziție cu capul în jos. Vechea piele crapă, începând cu partea dorsală a toracelui, pe unde „noua“ larvă iese, puțin câte puțin.

Adulții acestei specii apar începând din luna iulie. Aceștia se deplasează mai mult prin zbor și mai puțin prin mers la suprafața solului. După aproximativ 30 de zile de la apariție, are loc maturarea organelor de reproducere. Împerecherea are loc la sfârșitul lui iulie și în prima parte a lunii august. Ouăle sunt depuse la 1-2 zile după copulare. Un alt lucru interesant este faptul că ouăle nu sunt depuse în același loc în care au apărut larvele. Depunerea ouălelor are loc noaptea (probabil să se ferească de ochii prădătorilor). Cele mai bune terenuri unde lăcustele își depun ootecile cu ouă sunt solurile ușoare, cu umiditate mai mare, aflate în zone în care se găsește hrană din abundență pentru larve (păpuriș – în zona Deltei Dunării sau a luncilor râurilor). S-a constatat faptul că lăcustele călătoare urmează cursurile de apă și zonele unde au fost bălți. O femelă depune între 200 și 300 de ouă, în câteva ooteci. Cum se formează ooteca? Înainte de depunerea ouălelor, femelele fac găuri de 6-10 cm în pământ, apoi încep să depună ouăle, pe patru rânduri. Concomitent cu depunerea ouălor, femelele depun o substanță spumoasă, care va aglutina ouăle și va duce la formarea ootecii (despre care am scris mai sus). De regulă, prima ootecă este mai mare decât a doua, care este mare decât a treia ootecă. Masculii mor înaintea femelelor, în timp ce acestea mor la scurt timp după depunerea ouălor. În toamnele călduroase, femelele pot fi văzute până în luna octombrie.

Dr. ing. Emil GEORGESCU, INCDA Fundulea

IPSO
Agricultură

DOBÂNDĂ DE DOAR 1,98% / 7 ANI

- ☑ AVANS DE LA 0%! SCHIMBĂ VECHIUL ÎN NOU: RABLA DEVINE AVANS!
- ☑ GARANȚIE 3 ANI/3000 ORE
- ☑ OFERTĂ SPECIALĂ DE FINANȚARE
- ☑ PRIMA RATĂ STANDARD ÎNCEPÂND DIN SEPTEMBRIE 2026.

- ☑ Conectare la platforma de management agricol: John Deere Operations Center;
- ☑ Pachet FarmSight In Base: notificări mentenanță + notificări proactive, training platformă MyJohnDeere.com;
- ☑ Creșterea productivității cu până la 14% datorită sistemului de ghidare AutoTrac;
- ☑ Motorul de 9.0 L optimizat pentru aplicațiile agricole oferă un supliment de putere de până la 42 CP, față de puterea nominală, datorită sistemului Intelligent Power Management;
- ☑ Transmisia mecanică complet automatizată, e23 PowerShift, oferă o eficiență totală de până la 94% și un confort sporit;
- ☑ Tracțiune cu până la 10% mai mare și un nivel de confort ridicat datorită suspensiei punții față (TLS Plus).

252.000€

JOHN DEERE

7R 290

NOTHING RUNS LIKE A DEERE

*Ofertă supusă unor termene și condiții.

Județul Iași:

Ferma familiei, dezvoltată cu fonduri europene de un tânăr de 21 de ani

George Ionel Tănasă, un tânăr de doar 21 de ani, s-a implicat în agricultură pentru că părinții săi sunt fermieri. A dezvoltat ferma acestora cu ajutorul fondurilor europene de la Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR). Tânărul este și student la Facultatea de Agricultură USU Iași și împreună cu părinții exploatează 500 de hectare de teren agricol în comunele Răducăneni și Gorban, județul Iași.

„Vreau să dezvolt ferma familiei cât mai mult. Am accesat la vârsta de 18 ani măsura «Tânărul fermier», iar acum urmează să merg pe dezvoltare. Am ptimit 50.000 de euro prin programul accesat, iar cu ajutorul lor am achiziționat un tractor și acum urmează să merg pe dezvoltarea fermei. După absolvirea studiilor superioare vreau să mă retrag în fermă, să încep ușor-ușor și partea de irigat, deoarece este foarte greu fără irigat în zona noastră, mai ales că ne aflăm în zona de șes, pe Valea Prutului. Pentru început o să investesc în jur de 100.000 de euro.“

George ne-a povestit că părinții săi au început să se ocupe de agricultură în anul 2009, după ce au investit banii munciți în Italia.

„Eu am 100 de hectare de teren agricol, iar părinții mei au 400 de hectare. Ei au început să se ocupe de agricultură după ce s-au întors din Italia. A început să îmi placă ce făceau ei, am învățat ușor-ușor ce e agricultura, iar asta m-a determinat să aleg studiile la această facultate. Nu este ușor să faci agricultură, e multă muncă, stres, datorii la bănci, dar am reușit de fiecare dată să găsim soluții. Acum vrem să facem un sistem de irigații performant pentru că avem noroc cu sursa de apă de la Jijia și Prut“, povestește tânărul fermier din județul Iași.

Submăsura 6.1 – Instalarea tinerilor fermieri

La scurt timp după ce l-a depus, a primit primii bani de la AFIR.

„Am depus proiectul pentru fonduri europene când aveam 18 ani, în 2020. Eram trei foarte tineri fermieri care am depus proiectele și am câștigat banii. Proiectul a fost aprobat și am primit o parte din sumă la scurt timp după selectarea proiectului. În această perioadă trebuie să primim și restul banilor. Proiectul este 50.000 de euro. Aveam nevoie de banii europeni ca să îmi cumpăr un tractor mai bun și am găsit ceea ce aveam nevoie. Vreau să depun proiect anul acesta pe Măsura 4.1, pentru dezvoltarea fermei, să iau mai mulți bani de la UE“, încheie George Ionel Tănasă.

Beatrice Alexandra MODIGA

Agricultura, un *dream job* pentru un tânăr din Botoșani

Franco Popinciuc, tânăr fermier din Botoșani, povestește despre pasiunea pentru agricultură.

Franco Popinciuc, un tânăr de 25 de ani, este inginer agronom și fermier la ferma familiei sale, situată în localitatea Guranda, județul Botoșani. După ce părinții lui au lucrat într-o fabrică de mobilă din Italia, s-au întors în România în 2008, dorind să înființeze o afacere agricolă.

Tinerii din Botoşani se întorc tot mai mult spre rădăcini

Pornind cu un tractor vechi românesc și o combină de mărime mică, familia Popinciuc a început să lucreze pământul și a descoperit potențialul agriculturii ca afacere profitabilă.

„În momentul de față sunt inginer agronom la propria fermă pe care o administrez împreună cu tatăl meu. De ce am ales agricultura? Pentru un motiv simplu: am crescut în acest domeniu, în acest mediu și am prins drag foarte tare de agricultură. Administrez împreună cu tatăl meu în jur de 500 hectare de teren arabil, iar culturile pe care le avem sunt cereale (grâu, porumb) și oleaginoase (floarea-soarelui și rapiță)“, a declarat Franco Popinciuc.

Ferma lor se axează pe cultivarea cerealelor și oleaginoaselor, gestionând aproximativ 500 de hectare de teren arabil. Entuziasmul și dedicația lui Franco pentru agricultură sunt evidente din faptul că a ales să rămână și să dezvolte afacerea familiei, inspirând poate și alți tineri să urmeze o carieră într-un domeniu atât de vital.

Beatrice Alexandra MODIGA

Județul Sibiu:

O absolventă de Drept vrea să fie în topul tinerilor fermieri de succes

Nineta Talpoș are 22 ani, anul acesta a absolvit Facultatea de Drept din cadrul Universității „Lucian Blaga“ din Sibiu și se pregătește pentru susținerea examenului de admitere în Barou pentru a deveni avocat. Pentru Nineta, viața ei a fost mereu o balanță între școală și activitatea de la fermă. Crescând într-o familie dedicată creșterii animalelor, a fost influențată de această tradiție. În ferma familiei Talpoș din comuna Marpod, județul Sibiu, întâlnim un efectiv de aproximativ 700 de oi din rasa Țurcană și 200 de vaci din rasa Charolaise.

„Părinții mei sunt crescători de animale de când se știu, iar tatăl meu s-a îndrăgostit de oierit, meseria pe care a ales să o practice. Atât eu, cât și fratele meu ne-am implicat activ în viața de la fermă de când am fost copii. Chiar dacă eu am ales un alt drum pentru carieră, în timpul liber mă întorc mereu la fermă și mă implic în treburile zilnice“, ne spune Nineta Talpoș.

Rasa Charolaise câștigă teren în ferma de la Marpod

În ferma de la Marpod, familia Talpoș deține un efectiv de aproximativ 700 de oi din rasa Țurcană și 200 de vaci din rasa Charolaise.

„În anul 2017, din cauza provocărilor legate de lipsa forței de muncă, părinții mei au decis să diversifice activitatea fermei și să se concentreze pe creșterea vacilor și să scadă din efectivul de oi, pentru că au observat că sunt mai ușor de gestionat. Astfel, au achiziționat 25 de vaci din rasa Charolaise, direct din Franța. Ceea ce i-a impresionat la această rasă este faptul că sunt niște vaci care sunt ușor de crescut pentru că sunt docile și se adaptează ușor, dar și datorită caracteristicilor specifice: culoare albă, sunt animale masive, cu un trup musculos și picioare puternice. Au o rată de creștere mare: talia de 135-140 cm la vaci şi 142-155 cm la tauri, cu o greutate corporală cuprinsă între 700-1.000 kg la femele şi 1.000-1.650 kg la masculi“, mai adaugă tânăra din Sibiu.

Carnea de vacă Charolaise este cunoscută și apreciată pentru că este dietetică, având un conținut de grăsime de 10%, în comparație cu 15-30% la alte rase de vaci, motiv pentru care a optat pentru ele și familia Talpoș.

„Datorită faptului că vacile Charolaise sunt ușor adaptabile, le ținem la pășune în gard electric inclusiv și în sezonul rece pentru că este o rasă rezistentă la temperaturi extreme. Cu toate acestea, tineretul și vacile gestante le adăpostim în fermă pe timpul iernii. Vacile din această rasă au un metabolism care le permite valorificarea mai multor tipuri de furaje, astfel în sezonul rece le hrănim cu fân și siloz din porumb, furaje pe care le realizăm din producție proprie.“

Dezvoltarea unei astfel de ferme de succes necesită timp, efort și dedicare, încheie Nineta Talpoș, tânăra de 22 ani.

„Mai avem mult de muncă, iar acest lucru se aplică și pentru cei care doresc să investească într-o fermă de acest gen. Pe viitor, intenționăm să

mărim efectivul de animale și să identificăm soluții mai eficiente și mai avantajoase pentru comercializarea produselor, astfel încât acestea să fie apreciate la adevărata lor valoare.“

Distribuția produselor din fermă se desfășoară astfel: de la vaci se valorifică viței pe care îi vând intermediarilor. De la oi se produce o gamă variată de produse lactate, precum telemea, caș și brânză de burduf, precum și produse din carne. În plus, vând și mieii.

Beatrice Alexandra MODIGA

Pesta rumegătoarelor mici

Pesta rumegătoarelor mici (PRM) este o boală acută, foarte contagioasă, comună oilor şi caprelor, care se caracterizează clinic prin hipertermie, anorexie, stomatită necrotică, diaree, epiforă, jetaj purulent şi insuficienţă respiratorie, iar anatomopatologic prin ulcere, eroziuni şi necroze ale mucoasei digestive şi respiratorii. Agentul cauzal al pestei rumegătoarelor mici este un virus încadrat în familia *Paramyxoviridae*, genul *Morbillivirus*, înrudit antigenic cu virusul pestei bovine, dar şi cu celelalte virusuri ale genului (virusul bolii Carre, virusul jigodiei focilor şi al pojarului uman). Există diferenţe biochimice între tulpinile africane şi asiatice datorită evoluţiei separate, probabil din tulpina vaccinală de virus al pestei bovine adaptată pe capră.

Față de factori fizico-chimici, unele tulpini pot rezista la 60°C timp de 60 minute. Virusul (vPRM) este stabil în intervalul de pH 4-10, fiind susceptibil la acţiunea alcoolului, eterului şi detergenţilor, precum şi la numeroase substanţe cu acţiune dezinfectantă cum ar fi: fenolul, hidroxidul de sodiu (concentraţia 2% aplicată 24 de ore).

Virusul supravieţuieşte o lungă perioadă de timp în ţesuturile congelate şi refrigerate.

Infecţia naturală afectează în special caprinele şi ovinele, dar de regulă este mult mai severă la caprine, la care determină pierderi mari şi, ocazional, este severă la oi. Se admite că bovinele, în general, fac infecţii subclinice. Cu toate acestea, rareori virusul pestei rumegătoarelor mici are puterea să dezvolte la bovine leziuni, care pot fi puse pe seama pestei bovine. Într-adevăr, în anii 1950 s-a reprodus experimental boala la bovine cu acest virus, fiind înregistrate cazuri de îmbolnăvire şi moarte la acestea. Totodată, vPRM a fost izolat dintr-un focar de boală,

„rinderpest-like“ (similar pestei bovine), la bivolii din India în anul 1955. Acest virus a fost, de asemenea, suspectat a fi implicat într-un episod de boală care a afectat dromaderii din Etiopia în perioada 1995–1996. Antigenul vPRM şi acidul nucleic al acestuia au fost detectate în unele materiale patologice prelevate pe durata acestui focar, dar virusul viu nu a putut fi izolat. Cazuri clinice de boală cu evoluţie mortală au fost raportate în mediul sălbatic la gazele (*Gazella dorcas*), capra nubiană (*Capra ibex nubiana*), antilopa sud-africană cu coarne (*Oryx gazella*) şi oaia iraniană Laristan (*Ovis orientalis laristanica*) (4). Cerbul cu coada albă (*Odocoileus vir- ginianus*) poate fi infectat experimental.

Factorii de risc sunt reprezentaţi de specie şi rasă: capra până la vârsta de 4-12 luni; oile şi caprele de reproducţie de Sahel sunt mai rezistente decât rasele pitice din zonele umede din Afica de Vest. În anumite efective prevalenţa virusului este mai mare când un nou grup este introdus sau când se întorc animale de la târguri. Boala este mai frecventă la capre decât la oi.

Procentul oilor şi caprelor care prezintă anticorpi neutralizanţi creşte cu vârsta. Boala este mai severă la capre decât la oi şi evoluează rapid şi fatal la tineret. Rata fatalităţii cazurilor este mult mai mare la capre (55-85%) decât la oi (sub 10%).

În ţările unde boala este endemică se constată „peak“-uri sezoniere legate de ploile torenţiale de vară şi de iernile cu vânturi uscate. Această creştere sezonieră a prevalenţei poate fi legată de succesiunea generaţiilor, iezii/mieii rămânând descoperiţi după perioada colostrală la vârsta de 3-4 luni, ceea ce corespunde celor două sezoane.

Transmiterea bolii se realizează prin contact direct cu animalele bolnave sau dejecţiile acestora. Virusul este prezent în toate secreţiile (jetaj, salivă) şi excreţiile (în cantităţi mari în fecale).

Calea de infecţie cea mai frecventă este reprezentată de mucoasa respiratorie, conjunctivală și bucală.

Primele focare au evoluat în vestul Africii în 1942. Pesta rumegătoarelor mici a fost pentru prima dată descrisă în Coasta de Fildeş, dar este prezentă în majoritatea statelor africane situate în sudul Saharei şi nordul Ecuatorului şi în aproape toate statele din Orientul Mijlociu până la Turcia. Pesta rumegătoarelor mici este, de asemenea, prezentă pe întreg cuprinsul Indiei şi sud-estul Asiei. Boala este enzootică, în focare în nordul Africii subsahariene, Africa nord ecuatorială, peninsula Arabă, India, Pakistan. Se presupune că primele focare de pestă a rumegătoarelor mici ar fi fost de fapt pesta bovină, faţă de care, clinic, nu este ușor de deosebit. Bovinele şi porcinele dezvoltă

anticorpi neutralizanţi, dar nu fac boala clinică. În afară de oi şi capre, sunt natural receptive gazelele, caprele sălbatice şi căprioarele. Această boală nu se transmite la om.

Reacţiile serologice încrucişate cu virusul pestei bovine au generat confuzii şi au împiedicat recunoaşterea timpurie a bolii. Abia în anii 1970 infecţiile experimentale, studiile virusologice şi serologice au dus la constatarea faptului că boala care a evoluat la rumegătoarele mici din Africa de Vest, descrisă sub numele de Kata sau complexul stomatită-pneumoenterită, era de fapt o entitate distinctă, respectiv pesta rumegătoarelor mici.

Focarele se declanşează, invariabil, la introducerea de efective naive în zonele endemice, ocazionată de transhumanţa spre zonele subtropicale umede şi târgurile religioase.

În zonele endemice, cu focare mai puţin agresive de boală, morbiditatea nu depăşeşte 50%, dar în focarele severe de boală rata morbidităţii poate ajunge la 100%, cu mortaliate de 100%.

Anticorpii maternali se diminuează sub limita protectoare în jurul vârstei de 3-4 luni, numărul animalelor susceptibile crescând după 3 luni de la vârful sezonului de fătări.

Primul focar în Arabia Saudită a fost pus pe seama importului unor oi din Africa sau returnarea unor miei nevânduţi la un târg de animale. Focarului din 1988 i-a urmat un focar natural la gazele şi căprioare. În Europa, un prim focar a fost înregistrat în Bulgaria (2018), care a fost lichidat prin stamping-out, și în iunie 2024, în Grecia.

Trecerea prin boală conferă imunitate de lungă durată.

La animalele naive, consecutiv primei infecţii, în timpul perioadei de pirexie, care corespunde viremiei, nu se detectează prezenţa anticorpilor. După remiterea clinică, la animalele convalescente se constată o dinamică crescătoare a titrurilor de anticorpi. Anticorpii postinfecţioşi pot fi decelaţi cel puţin un an după vindecare; în zonele în care circulă şi virusul pestei bovine (eradicată pe mapamond în 2011), se recomandă neutralizarea pentru determinarea titrului anticorpilor anti vPRM, această tehnică permiţând şi discriminarea faţă de virusul pestei bovine. În cazul anticorpilor induşi consecutiv infecţiei produse de virusul PRM se constată o dinamică ascendentă a titrului anticorpilor neutralizanţi.

Măsurile profilactice vizează limitarea introducerii vPRM în teritoriu prin prohibirea importurilor din zone endemice și carantina profilactică la animalele importate. Statutul de indemnitate al țărilor europene față de pesta rumegătoarelor mici face ca la apariția focarelor să se aplice măsuri de stamping-out și restricții de circulație ale animalelor din speciile susceptibile, ca și asupra vectorilor mecanici din zonele afectate, până la stingerea focarului.

Secția de Medicină Veterinară, ASAS

DOMENIILE

OSTROV

1947

FACEBOOK / INSTAGRAM
@DOMENIILEOSTROV.RO

WWW.DOMENIILEOSTROV.RO

DOMENIILE OSTROV ROMANIA OSTROV DOMAINS
VIN PENTRU TINE
1947

OBLIGAȚII ȘI RESPONSABILITĂȚI privind supravegherea și prevenirea bolilor transmisibile la animale și de la animale la om

Condiţiile geo-climaterice caracteristice ţării noastre au determinat de-a lungul timpului ca o parte importantă a populaţiei să se ocupe cu creşterea animalelor, activitate care reprezintă şi o ramură indispensabilă a agriculturii moderne, care asigură bunăstarea acestora, dar şi a populaţiei în ansamblul ei prin produsele pe care animalele le furnizează, produse necesare traiului zilnic, precum şi venituri însemnate prin valorificarea de animale vii şi a producţiei de lapte, carne, ouă, piei, lână şi alte produse şi subproduse de origine animală.

Extinderea şi dezvoltarea activităţilor din domeniul creşterii animalelor şi a procesării producţiei, ca materie primă de origine animală, garantează operatorilor economici rentabilizarea investiţiilor prin valorificarea superioară a animalelor vii şi a produselor finite, solicitate pe piaţa naţională, intracomunitară şi la export.

Rentabilitatea creşterii animalelor este condiţionată în primul rând de modul în care crescătorii de animale respectă legislaţia privind condiţiile de bunăstare (adăpostire, furajare, adăpare, microclimat, tehnologie de exploatare, etc.), normele privind mişcarea animalelor în judeţ, pe teritoriul naţional şi în activitatea de import, precum și normele de protecţie sanitară-veterinară care, însumate, generează acestora un status de sănătate corespunzător.

Statul sprijină activitatea de creștere a animalelor prin asigurarea cadrului instituţional şi juridic, a resurselor financiare şi a bazei tehnico-materiale necesare pentru desfăşurarea în condiţii optime a activităţilor din domeniul sanitar-veterinar, precum şi prin acordarea crescătorilor de animale de sprijin financiar în cadrul programelor de dezvoltare rurală sau prin diferite forme de subvenţii.

O condiţie esenţială pentru realizarea unui spor de efective şi implicit de produse animaliere scontate cantitativ şi calitativ o constituie starea de sănătate a animalelor, condiţie care implică responsabilităţi şi obligaţii din partea crescătorilor de animale, a asociaţiilor de profil, a autorităţilor locale, precum şi a serviciilor sanitare-veterinare şi care se concretizează prin promovarea politicilor în domeniul sanitar-veterinar stabilite în programul naţional de supraveghere, prevenire şi combatere a bolilor la animale, a celor transmisibile la om, siguranţa alimentelor, protecţia animalelor şi a mediului,

Proprietarii şi deţinătorii de animale au obligaţia de a respecta măsurile pentru a asigura protecţia şi bunăstarea animalelor şi de a evita apariţia unor boli transmisibile prin:

► Respectarea normelor legale privind procedura de înregistrare sau autorizare sanitară-veterinară a exploataţiilor cu animale şi păsări vii crescute în scop economic.

► Să colaboreze cu medicii veterinari de liberă practică împuterniciţi, arondaţi, pentru identificarea şi înregistrarea la timp a animalelor existente în exploataţie şi pentru reactualizarea bazei de date în funcţie de mişcările de efective survenite în exploataţie.

► Să comunice medicului veterinar, la data producerii, mişcările survenite în efectiv, prin fătări, cumpărări, vânzări, mortalităţi, donații, etc.

► Să solicite medicului veterinar cartea de sănătate pentru animalele aflate în proprietate, completată la zi cu acţiunile sanitare-veterinare efectuate, documentele de mişcare şi de certificare a stării de sănătate, necesare pentru intenţia de comercializare a animalelor.

► În timpul mişcării animalelor, deţinătorii să aibă asupra lor următoarele documente:

■ Cartea de exploataţie;

■ Formularul de mişcare;

■ Cartea de sănătate a animalului;

■ Paşaportul (în cazul speciei bovine şi cabaline);

■ Certificatul de sănătate şi documentul privind informaţiile pentru lanţul alimentar, în cazul mişcării către abator.

► Să colaboreze cu servicile veterinare pentru efectuarea acţiunilor de prevenire a îmbolnăvirii animalelor, prin supravegherea clinică a stării de sănătate a acestora, supravegherea unor boli transmisibile prin examinarea în laborator a probelor recoltate de la animale şi păsări în acest scop, prin tratamente antiparazitare, operaţiuni de vaccinare profilactică, tratamente curente, etc.

► Să respecte dispoziţiile autorităţii veterinare privind izolarea şi eliminarea din efectiv a animalelor diagnosticate cu boli transmisibile.

► Să asigure şi să respecte normele de biosecuritate, normele de protecţie şi bunăstare a animalelor şi păsărilor privind adăpostirea, hrănirea, adăparea, exploatarea, precum şi normele de microclimat.

► Să efectueze curăţirea mecanică şi dezinfecţia adăposturilor, acţiunile de deratizare, cu unităţi şi personal de specialitate.

► Să asigure condiţiile de evacuare şi depozitare a dejecţiilor, a gunoiului, în platforme sau staţii de epurare, astfel încât să nu constituie surse de difuzare a bolilor.

► Să colecteze cadavrele şi deşeurile animaliere în vederea transportului, cu sprijinul autorităţilor locale, la unitatea de distrugere Protan.

► Pentru a-şi valorifica legal producţia primară sau produsele alimentare obţinute prin procesarea producţiei primare, să solicite DSVSA judeţeană documentul de înregistrare pentru vânzare directă sau, după caz, de vânzare cu amănuntul.

► Să comercializeze produsele alimentare numai în unităţi sau spaţii autorizate sanitar veterinar, cu respectarea regulilor de igienă şi temperatură în zonele de depozitare şi expunere.

Medicii veterinari din rețeaua sanitară-veterinară caută permanent să menţină o bună colaborare cu crescătorii de animale, cu asociaţiile crescătorilor de animale constituite, cu micii producători de bunuri alimentare, prin soluţionarea operativă a doleanţelor şi solicitările acestora, acționând prin mijloace profilactice sau de combatere a bolilor transmisibile la animale și de la animale la om, vor garanta prin analize și examene de laborator salubritatea produselor de origine animală, destinate consumului uman, contribuind astfel la apărarea sănătății publice, precum și în derularea schimburilor comerciale intracomunitare și import-export, în protejarea mediului și în alte priorități actuale.

Dr. Ioan Viorel PENŢEA, secretar al Colegiului Medicilor Veterinari Filiala Sibiu

INDAGRA

30 OCTOMBRIE - 3 NOIEMBRIE

ROMEXPO
www.indagra.ro

Organizator:

Co-Organizator:

EURASCO

ufi Approved Event

Statistici îngrijorătoare, 25 de țări sunt vulnerabile în fața crizei apei

Potrivit World Resources Institute (instituție cu cca. 1.900 de angajați și experți care sunt lideri în domeniile lor, precum alimentație și utilizarea terenurilor, energie, orașe, economie, finanțe, guvernanță etc), „noile date din Atlasul riscului de apă arată că 25 de țări – care găzduiesc un sfert din populația globală – se confruntă în fiecare an cu un stres extrem de ridicat de apă, utilizând în mod regulat aproape întreaga lor sursă de apă disponibilă. Și cel puțin 50% din populația lumii – aproximativ 4 miliarde de oameni – trăiesc în condiții de stres extrem de apă pentru cel puțin o lună pe an.“ Experții susțin că această situație pune în pericol viața oamenilor, locurile de muncă, securitatea alimentară și energetică. Expansiunea demografică și industrializarea pe scară largă au condus în timp la această stare de fapt, iar acum trebuie găsite soluții astfel încât lipsa investițiilor în infrastructura de apă, politicile nesustenabile de utilizare a apei sau variabilitatea crescută din cauza schimbărilor climatice să nu afecteze și mai mult aprovizionarea cu apă disponibilă.

„Datele noastre arată că 25 de țări sunt în prezent expuse anual la stres extrem de ridicat în ceea ce privește resursele de apă apă, ceea ce înseamnă că folosesc peste 80% din aprovizionarea cu apă regenerabilă pentru irigații, creșterea animalelor, industrie și nevoile casnice. Chiar și o secetă de scurtă durată pune aceste locuri în pericol de a rămâne fără apă și, uneori, determină guvernele să închidă robinetele. Am văzut deja acest scenariu în multe locuri din lume, cum ar fi Anglia, India, Iran, Mexic și Africa de Sud. Cele cinci țări cu cele mai multe stres de apă sunt Bahrain, Cipru, Kuweit, Liban, Oman și Qatar. Stresul de apă din aceste țări este cauzat în principal de oferta scăzută, împreună cu cererea din uz casnic, agricol și industrial. Cele mai stresate regiuni sunt Orientul Mijlociu și Africa de Nord, unde 83% din populație este expusă la stres extrem de mare, și Asia de Sud, unde 74% este expusă“, se arată pe site-ul institutului.

În contextul actual, scenariile privind resursele de apă nu sunt mai optimiste pentru că există estimări potrivit cărora până în 2050 încă un miliard de oameni vor avea resurse limitate de apă.

„Se estimează că cererea globală de apă va crește cu 20% până la 25% până în 2050, în timp ce numărul bazinelor hidrografice care se confruntă cu o variabilitate mare de la un an la

altul sau cu rezerve de apă mai puțin previzibile este de așteptat să crească cu 19%. Pentru Orientul Mijlociu și Africa de Nord, aceasta înseamnă că 100% din populație va trăi cu un stres extrem de mare până în 2050. Aceasta este o problemă nu doar pentru consumatori și industriile dependente de apă, ci și pentru stabilitatea politică. În Iran, de exemplu, zeci de ani de gestionare proastă a apei și utilizarea nesustenabilă a apei pentru agricultură provoacă deja proteste – tensiuni care se vor intensifica doar pe măsură ce stresul hidric se va agrava“, spun experții în domeniu.

În vreme ce criza apei poate deveni o realitate în oricare regiune a globului, există zone cu o vulnerabilitate mai mare în fața acestui fenomen.

„În timp ce majoritatea țărilor din Africa Subsahariană au în acest moment resurse de apă, aici cererea crește mai rapid decât în orice altă regiune a lumii. Până în 2050, cererea de apă din Africa Subsahariană este de așteptat să crească vertiginos cu 163% – de 4 ori mai mult decât ar putea crește în America Latină, a doua regiune ca mărime, unde se așteaptă să înregistreze o creștere cu 43% a cererii de apă. Această creștere a utilizării apei, preconizată în principal pentru irigații și aprovizionarea cu apă menajeră, ar putea stimula o creștere economică majoră în Africa – se estimează că va fi regiunea economică cu cea mai rapidă creștere din lume. Cu toate acestea, utilizarea ineficientă a apei și gestionarea nesustenabilă a apei amenință, de asemenea, să reducă PIB-ul regiunii cu 6%.“

A consemnat Laura ZMARANDA

La nivel global, cererea de apă s-a dublat din 1960, iar în momentul de față este mai mare decât cererea de apă potabilă disponibilă.

Din cufărul cu zestre culturală

Cămașa în broci, povestea unei comunități

„Cămașa în broci – povestea unei comunități“ este continuarea proiectului cofinanțat de Administrația Fondului Cultural Național, de recuperare și protejare a patrimoniului cultural creat în jurul cămășii în broci (cămașa cusută cu fir de lână vopsit în culoarea grena din rădăcină de broci - *Rubia Tinctorum*), ce spune povestea satelor de munte aflate pe cursul superior al râului Râmnicu Sărat. Anual ne dorim ca, pentru 2-4 săptămâni, să ducem expoziția într-un spațiu din țară sau străinătate, fie că vorbim despre muzee, cămine culturale sau spații expoziționale.

Ascunsă între dealuri și străjuită de Munții Buzăului la nord-vest și Munții Vrancei la nord se află una dintre comunele care au păstrat în cufărul lor cu zestre culturală bijuterii ale țăranului de odinioară. Bisoca din județul Buzău este unul dintre acele locuri unde trecutul și prezentul conviețuiesc. Aura Cășaru s-a născut și a crescut aici, așa că iubește satul cu tot ce este al lui. Din această dedicare, a strâns în jurul ei o mână de oameni alături de care speră să ducă mai departe meșteșugurile învățate de la bunici și să păstreze poveștile pe care bătrânii încă le spun. Așa a început și povestea cămășii în broci, despre care spune că este mai mult decât un obiect vestimentar, ci chiar povestea unei comunități.

Școala de meșteșuguri funcționează din 2016

Aura Cășaru spune că bunicii și părinții ei iubeau tot ce au lăsat moștenire înaintașii și atunci au crescut-o și pe ea și pe surorile ei cu dragoste pentru meșteșuguri și tradiții și le spuneau că ar trebui să aibă grijă de costumele populare pentru că va veni o vreme când nimeni nu va mai coase.

„Am început să îndrăgim tot ce am văzut în sat, iar în anul 2011 am înființat prima școală de meșteșuguri pentru copii. Nu aveam nicio formă legală înființată, ci ne-am spus că putem,

împreună cu mama, să propunem câteva activități pentru copii. Am început cu țesutul pe timp de vară, iar în 2016 ne-am dat seama că vrem să facem mai mult și am înființat Asociația Zestrea Bisoceană. În tot acest timp am avut tot felul de activități, șezători, școli de meșteșuguri sau de vară, chiar am participat cu copiii la Olimpiada Meșteșugurilor. Am încercat să înviem tradițiile, să păstrăm patrimoniul și nu doar atât, ci și să valorificăm și să îl dăm mai departe copiilor noștri ca moștenire.“

În fiecare an, începând cu 2016 Aura spune că a fost organizată școala de meșteșuguri dedicată copiilor din Bisoca. Timp de o săptămână, copiii au parte de ateliere de meșteșuguri în care învață cum se țese, cum se coase și cum se realizează alte meșteșuguri pe cale de dispariție.

În cifre, peste 60 de copii au trecut prin școala de meșteșuguri, peste 20 de voluntari au fost implicați și s-au derulat peste 100 de ore de voluntariat. Efortul a fost răsplătit și prin faptul că unul dintre elevii școlii de meșteșuguri, Dobroiu Ionuț Daniel, a obținut Premiul I la Olimpiada „Meşteşuguri artistice tradiţionale“, faza națională, Sibiu, Secția cusut.

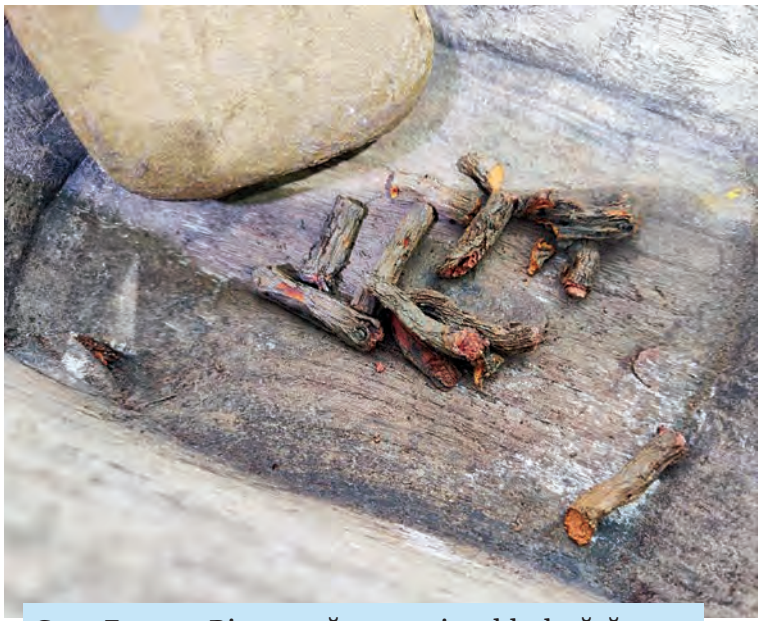

Casa Zestrea Bisoceană este primul hub țărănesc dedicat atât comunității, cât și vizitatorilor, fie ei adulți sau copii. În 2019 am cumpărat o gospodărie specifică zonei subcarpatice, ce a fost transformată într-un loc dedicat vieții țăranului român. Casa tradițională a fost amenajată în stil autentic cu obiecte ce spun poveștile locului, iar grajdul, fânăria și curtea au fost transformate în spații expoziționale și de experiențe autentice.

Portul bisocean de pe valea superioară a râului Râmnicu Sărat este unic

Ce veștminte purta satul odinioară! Toate lucrate cu trudă și migală, pregătite cu conștiința faptului că țăranul român trebuie să fie oglinda locului curat în care trăiește, că prin portul popular, plin de simboluri, își sfințește trupul.

„Portul din Bisoca este specific văii superioare a râului Râmnicu Sărat. Elementul deosebit este această cămașă cu fir de lână. Această cămașă pentru femei este cusută cu fir de lână vopsit cu ajutorul unei plante tinctoriale numită popular broci, dar cunoscută științific drept *Rubia Tinctorium*. Aceasta era cultivată în grădină, în fiecare toamnă îi scoteau rădăcina, o uscau și cu ajutorul ei vopseau peste iarnă firul de lână. În afară de această cămașă cu altiță, portul era compus din fotă, brâu și poale, iar pe cap femeile purtau maramă sau basma. Culoarea specifică este roșu sau grena.“

În vremurile trecute, oamenii știau că Dumnezeu a creat pentru ei pentru tot ce au nevoie și că natura le dăruiește cu bunăvoință din preaplinul ei. Cunoscută sub denumirea populară de broci,

Rubia tinctorium este una dintre plantele tinctoriale pe care femeile satului le foloseau pentru a vopsi firele de lână sau alte țesături. Acest obicei este cunoscut încă de câteva bătrane ale locului.

„Rețeta de preparare a vopselei obținute din această plantă este relativ simplă. Până prin anul 1970 femeile din sat încă foloseau această vopsea. Uscau rădăcina de broci, o pisau, o lăsau timp de o săptămână la macerat, apoi o fierbeau. După fierbere se strecura și se puneau firele de lână pentru a fi vopsite. Important este că firul de lână era tors cu foarte multă grijă și atenție. Acesta trebuia tors foarte subțire, astfel încât odată tors să poată fi împletit cu alt fir. Astfel, firul rezultat era mai rezistent, dar în același timp și foarte subțire. Ca urmare, nu toată lumea putea să toarcă.“

„În ultimii ani se observă foarte bine această întoarcere la origini“

Aura Cășaru spune că, prin promovarea acestui element de patrimoniu local, comunitatea din Bisoca va reuși să ducă mai departe povestea cămășii cu altiță și să atragă atenția asupra importanței patrimoniului material și imaterial al României.

„Astăzi, la zile de sărbătoare, cămașa cu fir de lână nu se poartă atât de mult precum alte cămăși tradiționale. Ea aproape că a dispărut pentru că bumbacul a înlocuit firul de lână. Cele trei comune în care regăsim cămașa în broci sunt Bisoca, Jitia și Vintileasa. Aici se poartă și alte cămăși cusute cu lână, dar vopsite cu alte plante din care se obțin culori precum grena,

maro, verde. În ceea ce privește cămașa în broci, aceasta este una dintre puținele zone unde a fost păstrată atât de mult în comunitate. Până prin anii 1960-1970, aceste cămăși au fost cusute de femeile satului.“

La răspântie de vremuri! Așa este satul astăzi. Pentru ca viitorul lui să cuprindă și toate aceste elemente culturale care definesc cultura țăranului român este nevoie să punem la loc de cinste toată arta populară creată în acest univers.

„Anul trecut am inițiat acest proiect, „Cămașa în broci – povestea unei comunități“, și prin intermediul lui am reușit să facem sistematic o cercetare de teren. Am mers la bătrânii satului, le-am ascultat poveștile și am primit din lăzile lor de zestre elemente ale portului popular bisocean. Am fotografiat femeile care aveau aceste cămăși îmbrăcate în costume populare. Am încărcat chiar un album online, cu poveștile oamenilor și fotografiile lor. În ultimii ani se observă foarte bine această întoarcere la origini, iar oamenii au dorința de a descoperi patrimoniul tradițional al țării.“

Laura ZMARANDA

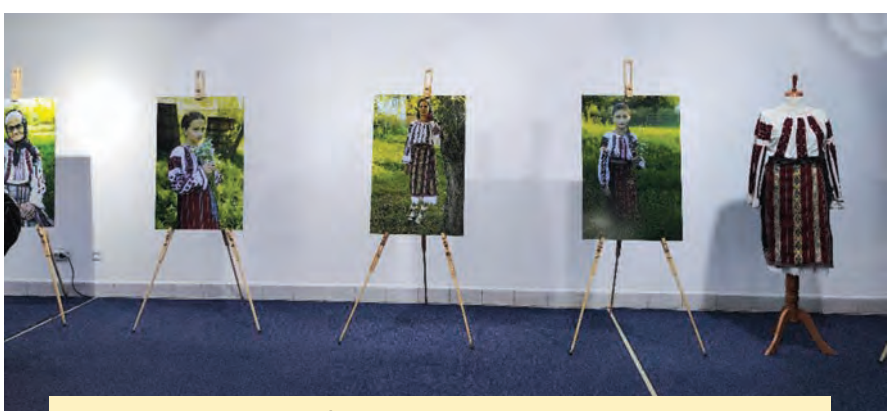

Expoziția „Cămașa în broci - povestea unei comunități“ se găsește în aproape tot timpul anului la Hub-ul Țărănesc Zestrea Bisoceană.

#INDAGRA2024 – o experiență unică de networking agricol

Avem plăcerea de a vă invita să participați la #INDAGRA2024, cel mai important eveniment de networking agricol din România, care se va desfășura la ROMEXPO, în perioada 30 octombrie – 3 noiembrie. Anul acesta, pregătim o ediție absolut spectaculoasă, dedicată prezentării celor mai avansate și impresionante tehnologii din sectorul agricol.

#INDAGRA2024 reprezintă o oportunitate unică pentru profesioniștii din domeniu de a se reuni, de a stabili conexiuni valoroase și de a împărtăși cunoștințe esențiale pentru dezvoltarea agriculturii moderne.

„Conceptul ediției din acest an pune un accent puternic pe networking și schimbul de know-how între specialiști, creând un cadru ideal pentru colaborare și inovație. Specialiștii vor putea participa la demonstrații live, sesiuni de networking și conferințe tematice, toate concepute pentru a le oferi informații valoroase și pentru a-i ajuta să rămână la curent cu cele mai recente tendințe și inovații din acest sector“, transmite Oana Netbai, PR **ROMEXPO**.

Manifestarea este recunoscută pentru tradiția și vizibilitatea sa deosebită în rândul profesioniștilor din domeniu și pentru capacitatea sa de a atrage un număr impresionant de participanți.

Acesta este locul unde companiile își pot prezenta produsele și serviciile în fața unui public specialist, format din potențiali clienți, parteneri și investitori.

Ne dorim să vă avem alături la această ediție memorabilă a Târgului internațional de produse și echipamente în domeniul agriculturii, horticulturii, viticulturii și zootehniei, unde împreună vom explora viitorul agriculturii și vom construi relații durabile în industrie.

Nu ratați șansa de a face parte din acest eveniment de referință și de a contribui activ la progresul agriculturii moderne!

Detalii despre condițiile de participare pe www.indagra.ro sau romexpo@romexpo.ro

Bârnova, județul Iași

O pasiune exotică: grădină de fluturi tropicali

Doi tineri basarabeni au adus de curând la Nativa Park, în Bârnova, județul Iași, specii de fluturi din Filipine, Costa Rica și Africa. Mica grădină a fost amenajată pentru a oferi condiții optime fluturilor, dar și plantelor tropicale și diverselor flori din care fluturii se hrănesc cu nectar. Cei doi soți au început afacerea la Chișinău.

În Iași și-a făcut loc o afacere exotică: doi tineri basarabeni, Anastasia și Eugen Sapovalov, au deschis de curând o grădină cu fluturi tropicali sub numele BeFly Garden, unde vizitatorii se pot plimba printre unele dintre cele mai spectaculoase specii de fluturi din lume, care pot fi văzute în Filipine, Costa Rica și Africa. Grădina BeFly se desfășoară pe o suprafață de 700 de metri pătrați și este amplasată în Nativa Park din Bucium, zona Bârnova. Grădina este practic un habitat complex și divers, amenajat pentru a oferi condiții optime pentru fluturi, dar și pentru plantele tropicale și diversele flori din care fluturii se hrănesc cu nectar.

„Interiorul grădinii este amenajat cu plante tropicale și diverse flori din care fluturii se hrănesc cu nectar. Pe lângă acestea, avem un lac cu peștișori și niște cascade mici. Este important de menționat că în grădină se mențin condițiile favorabile pentru fluturi, respectiv temperatura de 25°C și un nivel înalt de umiditate, ca în pădurile tropicale. Am început să lucrăm cu fluturii în 2020, iar afacerea a fost inițiată în Moldova, unde în anul 2022 am deschis prima grădină cu fluturi. Mai târziu a apărut și o filială în Ucraina, unde ne ocupam de vânzarea fluturilor. Anul acesta ne vom extinde în Iași și vom deschide a doua grădină cu fluturi în Moldova. Așadar, în total sunt trei grădini“, ne-a explicat Anastasia Sapovalov.

Ce specii de fluturi exotici vor putea fi văzute?

Aceasta spune că alegerea unui loc potrivit pentru grădina din Iași le-a luat ceva timp. În primul rând, prioritățile erau legate de găsirea unui loc aproape de natură, dar, pe de altă parte, era important ca locația să fie accesibilă pentru vizitatori, astfel încât să nu fie dificil de ajuns acolo.

„Sarcina noastră principală era de a găsi un loc liniștit, lângă natură, departe

de aglomerația orașului, însă să fie totuși la o distanță accesibilă pentru vizitatori. Astfel am găsit Nativa Park, unde poți ajunge în 15 minute cu mașina din centrul orașului. Am dorit să economisim timpul vizitatorilor noștri și Nativa s-a dovedit a fi o variantă perfectă“, a menționat cofondatoarea BeFly Garden, adăugând că scopul principal al grădinii este de a atinge lumea fascinantă și multicoloră a fluturilor tropicali și de a scăpa de agitația orașului.

Ce specii de fluturi exotici vor putea fi văzute în grădina BeFly, dar și cum și de unde „au ajuns“ aceștia în Iași? Fondatorii ne asigură că vizitatorii vor admira o varietate impresionantă de specii, importate din diferite țări tropicale. Pentru a aduce aceste frumoase creaturi în Iași, sunt importate pupele lor din câteva regiuni.

„Noi importăm pupe din diferite țări tropicale, mai precis din Filipine, Costa Rica și Africa. În grădina noastră veți putea găsi speciile *Morpho helenor, Idea leuconoe, Parthenos sylvia, Papilio rumanzovia, Papilio polytes* și *Papilio lowi*. Este greu de evidențiat care dintre acestea sunt favorite ale vizitatorilor noștri, deoarece unii preferă specii mai mari și mai impresionante, iar alții le preferă pe cele mai mici. Însă, pot afirma cu siguranță că fiecare fluture este unic și frumos în felul său“, explică cofondatoarea BeFly Garden.

Cu ce se hrănesc fluturii?

Fluturii se hrănesc cu nectar dulce sau cu portocale. La BeFly Garden sunt folosite mai mult portocalele, deoarece sunt mai ușor de manipulat. Prețurile de intrare pentru vizitatori vor varia în funcție de vârstă și alte condiții speciale.

Beatrice Alexandra MODIGA

JaryloArt la Iași:

Cum arată grădinile noastre în acest an sau care sunt trendurile?

La fel ca plantele, tendințele legate de amenajarea grădinilor se dezvoltă greu și, odată apărute, nu scapi așa ușor de ele. De aceea, experții în domeniu spun că trendurile peisagistice din 2024 (influențate de societatea și cultura contemporană) se împletesc cu cele perene din domeniu. Astfel, grădinile vor deveni un adevărat sanctuar sustenabil, din care poți culege buchete cu flori colorate, fructe, chiar și legume, și în care te poți conecta cu natura sau te poți simți ca într-o vacanță.

Betula pendula este un arbore care emană o cantitate foarte mare de oxigen, fiind utilizat în terapiile antistres. De aceea ing. dr. Roxana Pascu, peisagist la Iași, îl recomandă cu căldură în toate amenajările:

„Având în vedere trendul de anul acesta, toată lumea își dorește o amenajare în care să fie relaxat, să se bucure de frumusețea plantelor, de măreția gazonului. De aceea, în 2024, trendul tinde să aibă accente din ce în ce

mai mult spre verde, culoare care ne destresează, de plante care emană oxigen și, de ce nu… spre frumusețea florilor, care prin efemeritatea lor ne bucură. Eu sunt Roxana, doctor în amenjarea grădinilor și împreună cu Jarylo Art am realizat această minunăție, în care lavanda este cu adevărat o vedetă în acest sezon. Pe lângă lavandă, vă mai puteți bucura de frumusețea ierburilor decorative, a coniferelor care, indiferent de anotimp, sunt spectaculoase și deloc de neglijat, dar și de frumusețea frunzelor de *Acer crimson king* și, bineînțeles, de acele de *Larix decidua*, singurul conifer de la noi din țară care își pierde frunzele în sezonul de iarnă și este vedetă toamna, având un colorit galben spectaculos. Lichidanbarul și Corilusul, adică popular alunul, în această perioadă au un contrast spectaculos. Aidoma contrastului dintre luca și lavandă, care mereu se completează, prin cromatica gri a frunzelor de lavandă în sezonul de iarnă și verdele frumos al frunzelor."

Zonă de fire pit și animale domestice

Grădina reprezintă o continuitate a spațiului în care locuim, de aceea oglindirea ei în clădire poate fi luată în calcul în momentul în care se realizează proiectul de amenajare, dar și multe alte aspecte, mai adaugă doctorul în amenjarea grădinilor.

„Zebrina se numără printre speciile decorative de ierburi care își pot găsi cu succes loc în amenajările noastre. Animalele domestice pot fi integrate cu succes în designul amenajărilor și pot fi transformate în ceva spectaculos, de care să ne bucurăm atât privirea, cât și papilele gustative. Tradiționalul grătar în 2024 a fost înlocuit de zona de fire pit, atât de îndrăgită și de utilizată în fiecare sezon. Aici poți să te bucuri cu prietenii de o seară de vară frumoasă, dar poți să faci și un grătar, fără ca spațiul clădirii tale să își piardă din zonele alocate plantelor."

Haideți în livadă!

Pomii fructiferi sunt mereu bineveniți într-o amenajare atât timp cât le găsim locul potrivit, punctează peisagista.

„Ca de exemplu, acest vișin arată spectaculos amplasat în livadă, te poți bucura și de fructe, dar și de frumusețea lui, ca arbore în sine. Fructele de pădure își pot găsi și ele loc în amenajarea ta și te poți bucura de gustul lor pe tot parcursul sezonului."

Grădina de legume poate fi integrată cu succes în designul amenajării, încheie ing. dr. Roxana Pascu, peisagist la Iași.

„După cum puteți observa, există jardiniere cu roșii, castraveți, bostani și multe alte legume care și-au găsit locul în această amenajare."

Beatrice Alexandra MODIGA

Tainele misterioase din clepsidra labirintică a Marocului (II)

„As Salam Alikoum“ (Pacea să fie cu tine) se aude destul de des printre locuitorii din Maroc, țară cu marea majoritate de religie islamică, a cărei culturi poartă amprentele civilizației feniciene, grecești, romane, cartagineze. Păstrând și azi frânturi din *O mie și una de nopți,* Marocul este locul ce facilitează intermedierea în N-V Africii dintre deșertul Sahara și pădurile de lângă Marea Mediterană, este patria câmpurilor fertile de curmali, citrice, cereale.

Cu tavane din lemn de cedru, marmură din Meknes, faianță din Tetuan, grădini interioare de un farmec aparte și un riad granduos, *Palatul Bahia* e vocea lui Si Moussa și a fiului său Ahmed ben Moussa, mari viziri ai sultanilor din Maroc, ce au trăit aici, în cele 150 de camere împreună cu haremurile lor și copiii. Totul strălucește, mă așez pe o bucată de marmură, privesc soarele și arcadele ce vin una după alta, precum concubinele ce satisfăceau poftele cele mai fierbinți ale proprietarilor.

Mormintele Saadiene sunt legenda a peste 100 de personalități ale Marocului îngropate aici. În acest Mausoleu am intrat din curiozitate, nu credeam că voi găsi aceeași minunată arhitectură, atât în interiorul celor douăsprezece camere unde sunt îngropați sultanul Ahmad el Mansour, fondatorul acestui loc, și familia

acestuia, cât și în exterior. Decoruri în formă de fagure, alei umbrite de trandafiri, mozaic minuțios așezat peste cei adormiți, deja uit că sunt într-un „cimitir“. Dedesubtul trăiește la suprafață prin coloritul amestecat al plăcuțelor, se transformă în stele de pământ, de arbori, ce uită de adânc.

Unul dintre simbolurile Marrakechului este *Moscheea Koutoubia*, denumită și Moscheea Librarilor, dat fiind faptul că în imediata vecinătate se făcea comerț cu cărți. A fost fondată în anul 1147 de califul almohad Abd al Mu'min. În curte stau aliniate ruinele primei Moschei, dar și ce a mai rămas din poarta acesteia, ele fiind păstrate cu sfințenie de către autorități. Minaretul îl zăresc din depărtare, prin turnul înalt de 77 de metri, atât ziua, dar și noaptea când este luminat.

Continuând plimbarea prin Orașul Roșu, am luat un ghid ce m-a dus prin *Souk*, altfel sigur m-aș fi pierdut prin medină. Covoare atârnate pe ziduri ca niște oameni la spânzurătoare, păsări de tot felul, șerpi și reptile, comerț cu de toate pentru toate gusturile. Ca să nu plec fără vreo amintire de acolo, mi-am ales un șal curcubeu din cașmir și pentru prima dată mi-am dat mâna la propriu unei doamne pentru a-mi desena cu henna motive din cultura mexicană. Cu pensula fină, îmi atinge degetele, trasându-mi niște inele tradiționale, mă simt în pielea unei mirese ce se pregătește de nuntă.

Am avut ocazia de a vizita laboratorul Rosa Huile, unde se fac produse cosmetice și diverse medicamente din uleiul de argan marocan extras din nucile neprăjite ale arborilor endemice din Maroc. Întregul proces, de la nucile decojite până la obținerea uleiului pur l-am admirat la niște localnice angajate acolo, chiar am încercat să dau și eu o mână de ajutor strecurându-mă printre ele. Amabilitatea oamenilor și împărtășirea obiceiurilor mi-au lăsat o impresie plăcută, niciun moment, ca femeie, nu m-am simțit în nesiguranță acolo, uneori auzind zvonuri despre așa ceva.

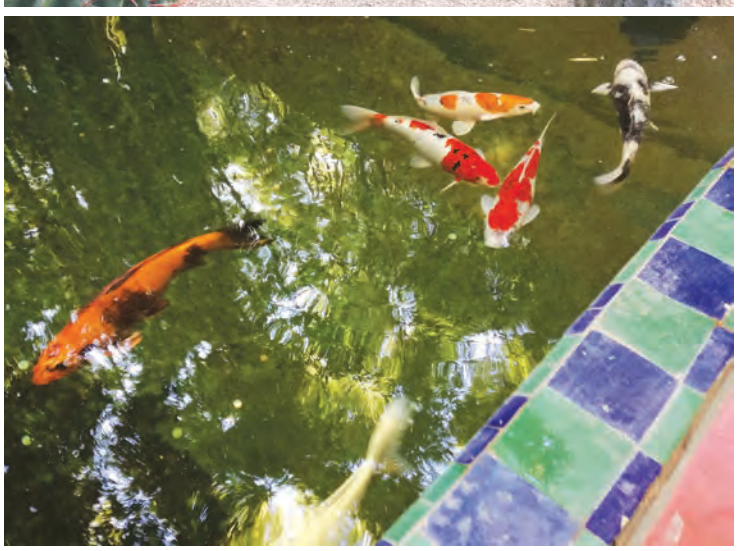

Grădina Majorelle, ce adăpostește aproximativ 300 de specii de plante, un Muzeu de Istorie al berberilor și Vila Maisons des Illustres, a fost creată de Jacques Majorelle în anul 1931. Privesc la cactușii ce se înalță mândri, la peștii din piscinele decorative interioare care salută vizitatorii prin ieșiri rapide deasupra apei, mă așez pe o bancă la umbra palmierilor ce stau calmi de-o parte și de cealaltă a aleii decorate cu ghivece galbene ca lămâia și albastre ca cerul după furtună, respir adânc din țepii blânzi ai cactușilor ce mă gâdilă pe nas, le zâmbesc și rămân în lumea lor pură câteva clipe. Ochii mei întâlnesc acum albastrul cobalt al pictorului orientalist Majorelle. Acest accident coloristic creează în imaginația mea o explozie de sentimente stelare.

Printre valurile orientale ale orașului atât de modest, Essauira, prin arșița încântătorului deșert al Saharei și fantasma nebănuită a Munților Atlas ne vom oglindi privirea printre cuvintele ultimei părți despre impresionantul Maroc.

Aurora GRIGORE

Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului“ Izvoru Mureșului, chipul luminat dintre munți

La talpa masivului Hășmașului Mare, într-o pace dumnezeiască plină de verdeață, har și rugă zilnică, te lași purtat de aerul atât de curat ce te îndeamnă spre inima binecuvântatei Mănăstiri „Adormirea Maicii Domnului“ Izvoru Mureșului.

Ctitoria și arhitectura mănăstirii au fost realizate în anul 1996 cu bunăvoința Înaltpreasfințitului Ioan, cel care a reabilitat mai multe lăcașuri de cult din zona Olteniei, printre care Tismana, Lainici, dar și Așezământul Românesc din Ierusalim.

La sfințirea mănăstirii din anul 2000 au luat parte Preafericitul Patriarh Teoctist, numeroși preoți și episcopi, ce au închinat rugăciuni și cântări bisericești spre mulțumirea acestui dar neprețuit de care se bucură familiile comunității, dar și pelerini de pretutindeni.

Ca-ntr-un basm se deschide în acest spațiu poarta de stejar frumos decorată cu fier meșteșugit în vremurile de demult, iar apoi te îmbată mirosul florilor și albul lăptos al construcțiilor. Totul este atât de perfect, semn că truda celor care se îngrijesc de loc nu a rămas indiferentă la întâlnirea ochilor cu drumul făcut din piatră cubică, ferestrele unde se apleacă frumoasele flori, icoana din mozaic a Maicii Domnului ori troița maramureșeană.

Biserica în formă de cruce sugerează amprenta bizantină, iar construcția are picături din arhitectura muntenească a perioadei domnitorilor Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu. Frumusețea picturală a fost atent mânuită de Liviu Dumbravă în tehnica frescă. Pentru sculptura catapetesmei a fost folosit lemn de păr, ornamentul fiind inspirat după modelul iconostasului de la Mănăstirea Dealu.

Regăsim aici o mică parte din moaștele Sf. Ierarh Nicolae aduse din Bari. Peste 2.000 mp de pictură executată după ordinea iconografiei bizantine te uimesc prin coloritul fabulos, atât de prezent, fresca este un adevărat tratament al inimii și sufletului doar printr-o privire, chiar și fiind trecătoare.

Cu picturi ce evocă dragostea pentru aproape, milostivirea pentru cei nevoiași, Clopotnița este soarele prin care treci pentru a simți atingerea umbrelor de binecuvântări.

Arcuite în stil brâncovenesc, ferestrele chiliilor de maici impresionează prin solemnitatea lor, stau frumos ghemuite sub acoperișul închis la culoare, fiind un contrast atât de plăcut sub cerul ca de cerneală picurată în apă. Tehnica frescă este prezentă și aici, pereții sunt adevărate evocări de la începuturi până la sfârșitul lumii cu secvențe lumești și bisericești. Decorat cu chipurile sfinților români, parterul chiliilor amintește despre martiri, ctitori, mărturisitori ai neamului românesc, toate într-o cronologie temeinic gândită.

La Casa duhovnicului regăsim picturi cu teme specifice pentru întâmpinarea pelerinilor.

Mănăstirea este atât de bine îngrijită de cele douăzeci și cinci de maici, precum și de maica stareță Stavrofora Miriam Oprea și părintele Protosinghel Emanuel Manța. Atelierele de pictură unde se pictează icoane pentru catapetesme, icoane pe piatră, de sculptură unde se sculptează troițe, de croitorie unde se fac veșminte pentru preoți, de tâmplărie sunt dovada trudei maicilor și a silinței lor neîntrerupte.

Ca o ciupercuță pură, aranjat cu arce treflate, Aghiazmatarul este locul unde poți sta în tihnă și clipele par a fi ținute în loc; aici au loc slujbe în zilele de hram. Băncuțele, clopotul și toaca, icoana Maicii

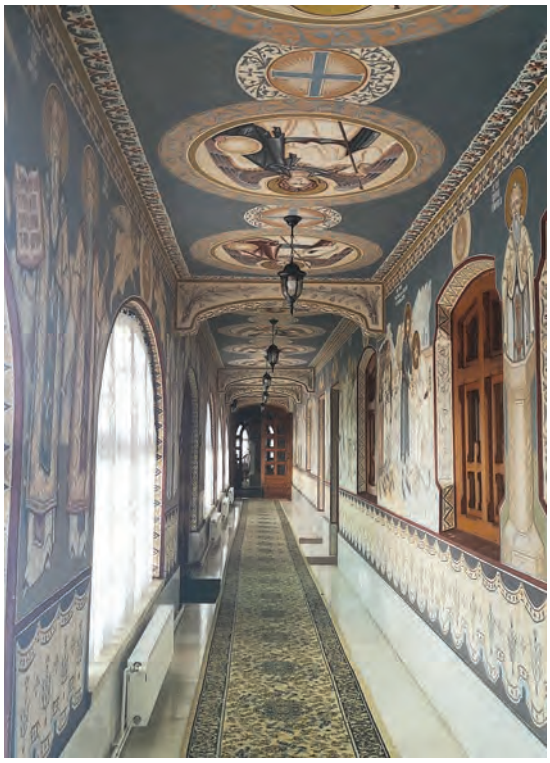

Domnului sunt detaliile ce atrag atenția oricărui credincios, dându-i smerenie și reflectare.

Nu lipsește din acest colț de rai magazinul bisericesc, de unde se pot achiziționa obiecte precum icoane, veșminte confecționate manual în atelierele de aici, troițe sau alte lucruri pentru lăcașuri de cult sau casele pelerinilor.

Am lăsat în urmă imaginea unui dar dumnezeiesc, în care stau laolaltă încercări ale vieții mângâiate de cuvintele înțelepte ale duhovnicului, culoarea pură din icoane și picturi în care speranța nu cade niciodată, aerul din care am inspirat binecuvântare, iar acum, cu zâmbetul larg și inima deschisă mai întorc privirea încă o dată spre acest spectacol al naturii în mijlocul căruia stă, luminată, Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului“ Izvoru Mureșului.

Aurora GRIGORE

Ce sunt dendro-microhabitatele și cât de importante sunt în natură

Unul dintre proiectele importante de conservare a naturii, despre am scris de-a lungul timpului, este LifeRosalia, desfășurat de Agenția pentru Protecția Mediului Vrancea. Prin implementarea acestui proiect se dorește stoparea degradării habitatelor insectelor saproxilice.

În cadrul proiectului Life Rosalia sunt evaluate și monitorizate și dendro-microhabitatele prezente în pădurile din Parcul Natural Putna Vrancea. Ce sunt acestea și cât de importantă este prezența lor în natură?

„Dendro-microhabitatele sunt structuri distincte formate în copacii vii sau morți în picioare, care constituie un substrat sau un loc de viață particular și esențial pentru specii sau comunități de floră și faună pe parcursul cel puțin a unei părți a ciclului lor de viață pentru a se dezvolta, a se hrăni, a se adăposti sau a se reproduce. Dendro - microhabitatele legate de arbori și dinamica lemnului mort formează un mozaic divers și în continuă schimbare de habitate în ecosistemele forestiere, prezența acestora fiind esențială pentru conservarea speciilor de insecte saproxilice.

Cavitățile ciocănitorilor si scorburile mari sunt probabil cele mai cunoscute, dar există, de fapt, o mare varietate de tipuri (de exemplu, alburn expus, fisuri, buzunare laterale în scoarță, dendrotelm – găuri umplute cu apă), fiecare definit de prezența unei faune specifice. Multe dintre aceste structuri pot fi percepute ca semne ale unei longevități reduse sau ale unei scăderi a calității lemnului de către administratorii de pădure, deci ca „defecte“. Din acest motiv, densitatea și diversitatea dendro-microhabitatelor scad adesea pe măsură ce impactul antropic asupra ecosistemelor forestiere crește, de exemplu prin practici forestiere precum tăierile de igienă“, se arată pe site-ul liferosalia.ro.

Proiectul Life Rosalia are ca scop stoparea tendinței de pierdere a habitatelor speciilor de *coleoptere saproxilice* cu areal în Carpați protejate prin Directiva Habitate (croitorul alpin *Rosalia alpina*, gândacul sihastru *Osmoderma eremita*, croitorul mare *Cerambyx cerdo*, croitorul cenușiu *Morimus funereus* și rădașca *Lucanus cervus*), prin demonstrarea unor acțiuni de conservare pentru creșterea conectivității habitatelor favorabile în Parcul Natural Putna – Vrancea și replicarea activităților cele mai potrivite în alte situri Natura 2000 din România.

(L.Z.)

agroBUSINESS
România

Anul XV, nr. 9 (345) • 1 – 30 septembrie 2024

Revista Lumea Satului
Lumea afacerilor tale

Suplimentul agroBUSINESS

Lumea Satului TV
Emisiunea
Din lumea satului

Difuzată pe postul național AGROTV

www.lumeasatului.ro www.agro-business.ro www.tv.lumeasatului.ro

DIN SUMAR

Despre criza agricolă din Europa... 62-64

Exporturile României ar putea trece, în acest an, de granița de 100 de miliarde de euro 65-67

Raportul sinteză IPCC AR6, un ultim avertisment... 68-71

În 2023, România a importat aproape de patru ori mai mult vin decât a exportat 72-73

Tranziția energetică va adânci sărăcia populației din mediul rural românesc 76-77

Și totuși, vom mânca insecte? 78-79

Evoluţii pe piaţa de capital 80-81

agroBUSINESS România

Dacă ți-a plăcut, contactează-ne pentru abonament!

Editor general: Ion BANU – 0744.68.25.47

Redactor-şef: Bogdan PANȚURU – 0770.69.12.41

Redactor corector: Oana PETRE-DASCĂLU

Redactori: Anca Lăpușneanu, Laura Zmaranda

Colaboratori: Andrei Oprea-Banu, Teofilia Banu, Ion Bogdan, Daniel Botănoiu, Beatrice Modiga

Marketing, abonamente, difuzare:
e-mail: marketing@lumeasatului.ro
Nicuşor Oprea-BANU: – 0752.15.01.46; 0722.27.13.38
e-mail: nopreabanu@yahoo.com

Compartiment financiar:
ec. Adina ALBU
dr. Niculae SIMION – 0741.21.76.27

Grafică & tehnoredactare: Mariana CISMARU

Editura: ALT PRESS TOUR Bucureşti: Director general: ing. Ion BANU
Director executiv: ing. Nicuşor Oprea-BANU

Redacţia: str. Moineşti nr. 12, Bl. 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, Bucureşti. Tel./fax: **021.311.37.11**
Pentru corespondenţă: OP 16 CP 39; E-mail: lumeasatului@gmail.com; www.agro-business.ro

ISSN 2501-3971; ISSN-L 2501-3971

Jurnaliștii publicației noastre sunt membrii ai Asociației Presei Agricole din România – APAR, asociație afiliată ENAJ (The European Network of Agricultural Journalists) din 2013.

Toate drepturile asupra acestei ediţii a revistei sunt rezervate SC ALT PRESS TOUR SRL, reproducerea (integrală sau parţială) a materialelor publicate nefiind permisă fără aprobarea, în scris, a editorului. Precizăm că întreaga răspundere privind corectitudinea informaţiilor din articolele pe care le publicăm revine autorilor.

Tipar executat la Tipografia ART PRINT

Aripi de înger...

„Anul acesta se împlinesc 35 de ani de la căderea comunismului... Ce a mai trecut timpul!“, a afirmat un pensionar așezat pe o băncuță, în parc, împreună cu soția, cred, pe care i-am auzit total întâmplător. Ce a răspuns soția? *„În ’89, comunismul nu a căzut lat... Doar s-a julit puțin la genunchi.“* La auzul acestor vorbe am zâmbit și mi-am văzut de drum. Da, la prima vedere, a fost o așa-zisă revoluție care a doborât comunismul în Europa Centrala și de Est. Numai că, după ’89 am aflat cu toții că așa-zisa mișcare revoluționară a avut ca principal scop extinderea piețelor de desfacere pentru firmele occidentale. Iar mult trâmbițata „libertate“ nu a fost decât o manevră pentru naivi. Ce li s-a promis românilor când au pășit în „lumea liberă“? Păi, „liberate“, nu? Li s-a spus: „Sunteți liberi și puteți face orice... Să manifestați, să călătoriți, să vă deschideți afaceri...“ Într-adevăr, manifestații au fost la greu. Și da, oamenii au început să călătorească și să-și deschidă afaceri. Numai că... Numai că, dacă nu aveai bani, nu puteai nici călători, nici să faci afaceri „libere“, dacă înțelegeți ce spun. Adevărul e că marile companii străine au venit aici cu o așa determinare să facă profit, încât afacerile autohtone nu au avut nicio șansă. Între timp, economia neaoșă a dispărut, iar în anul de grație 2024 România arată așa cum a fost gândită de mai-marii lumii de 30 de ani încoace... Adică ca o colonie afiliată sută la sută intereselor străine. Sigur, acest fapt poate avea și părți bune... Doar că nu le văd... În schimb, văd tot mai mulți tineri căutând prin gunoaie ambalaje reciclabile. Și nu mă refer aici la bine-cunoscuții căutători prin gunoaie, cei pe care-i știe toată lumea. Vorbesc de tineri decenți care se vede că o fac fără chef, probabil la îndemnul părinților pentru a completa veniturile familiei. Cel mai mult m-au impresionat două tinere pe care le-am văzut într-un parc din centrul Bucureștiului. Una dintre fete avea în jur de 14 ani, iar cealaltă doar puțin mai mare. Erau îmbrăcate chiar elegant, dar aveau o plasă în mână în care puneau cutiile de bere aflate prin tomberoanele din parc. Erau ca doi îngeri căutând prin gunoaie. Aproape că mi-au dat lacrimile. Da! Trăim într-o societate în care, dacă nu ai bani, mori! Mori de foame, de frig, ș.a.m.d... Și ne referim aici la toate statele occidentale... Iar lumea se descurcă cum poate... Potrivit Institutului Naţional de Statistică, „în anul 2021, 41,5% dintre copiii şi tinerii români din grupa de vârstă 0-17 ani se aflau în risc de sărăcie sau excluziune socială, România înregistrând cea mai ridicată rată dintre ţările UE, urmată, la distanţă, de Spania (33,4%). Cea mai înaltă incidenţă a sărăciei s-a înregistrat, între anii 2018-2021, fiind afectaţi 3 din 10 copii în vârstă de până la 18 ani, iar dintre tinerii cu vârste cuprinse între de 18-24 ani, circa 1 din 4, pragul de sărăcie fiind mult peste nivelul de sărăcie corespunzător adulţilor“, se arată într-un document pus în dezbatere publică, de Ministerul Educaţiei şi care vizează elaborarea unei strategii care să vină în sprijinul părinţilor din România. În valori absolute, numărul persoanelor sărace a fost anul trecut de 4,02 milioane de români, mai puține cu 278.000 de persoane față de anul 2021. Aceeaşi situaţie s-ar fi înregistrat şi la persoanele aflate în grupa de vârstă 55-64 de ani, dar într-o proporţie mai redusă, de 51,5%. Și statistica are în vedere cifrele de acum 3 ani... Ce-o fi acum...

Sunt voci care spun că toată această umilire este bine gândită. Că populația occidentului trebuie îngenunchiată pentru a fi mai bine controlată. Și totul în numele „binelui comun“ pentru crearea „omului nou“ ce va aparține „viitorului luminos“ din „epoca de aur“ construită într-o „nouă ordine mondială“... Sună cunoscut? Pentru cei mai în vîrstă, cu siguranță. Numai că cei care se gândesc la această societate utopică și care încearcă cu tot dinadinsul s-o pună în practică de sute de ani, reușind parțial, dar ratând într-un final, uită un lucru... Uită că lumea începe să se schimbe din temelii. Se fac că nu observă că importanța banului în societate scade. Pentru că oamenii au înțeles, mai ales după pandemie, că nu banii aduc fericirea și nici numărul lor. Au înțeles că fericirea nu depinde de factori externi, ci strict interni. Că banii pot „bucura“ doar trupul, nu și sufletul. Iar dacă în ultimii aproximativ 2000 de ani societatea occidentală (cu Orientul e altă poveste) a trăit într-o paradigmă pur materialistă, acum lucrurile par să se întoarcă la 180 de grade. Ce a fost înainte important nu va mai fi și invers... Sigur, procesul de „inversare“ poate dura. Important e că a început. Doar orb să fii și să nu vezi asta... Iar dacă nu vezi, probabil vei rămâne într-o lume pe care nu o va mai vedea nimeni. Doar tu și alți câțiva...

Bogdan PANȚURU

Despre criza agricolă din Europa...

Criza agricolă din Europa a plasat agricultura pe primul plan al discuțiilor. Provocările cu care se confruntă fermierii, la scară globală, par amețitoare.

Dacă ne proiectăm până în 2050, intersecând datele climatice și datele demografice, vom obține o imagine îngrijorătoare. Pământul arabil se va deșertifica în parte din cauza schimbărilor climatice și ocuparea de către metropole, deoarece pământul va fi necesar să găzduiască între 9 și 10 miliarde de oameni. Se estimează că aproximativ 10% din terenul arabil este de așteptat să dispară.

Mai mult, în ciuda progreselor înregistrate, recoltele nu mai cresc din cauza climei. La această ecuație alimentară dificilă trebuie să adăugăm un alt parametru: agricultura de mâine va trebui, ca și restul economiei, să folosească mult mai puțini combustibili fosili și să contribuie ea însăși la stocarea carbonului și la producerea de energie regenerabilă prin biomasă.

Provocarea este reală! Astăzi suntem peste 7 miliarde de oameni pe pământ, iar 20% până la 30% din populație nu are suficientă hrană, în ciuda unei triplări a aprovizionării cu alimente a lumii între anii 1950-2000. Va fi posibil să hrănim mai mulți oameni cu un climat mai complicat și un teren aflat sub presiune?

Pentru a face acest lucru, va trebui să reușim o tranziție agroecologică care să mențină producția sau chiar să o crească cantitativ, folosind mai puține îngrășăminte minerale și mai puține produse fitosanitare.

Se estimează că nu vom putea reuși în această tranziție agroecologică fără a schimba sistemele alimentare.

Nu este suficient ca fermierii să-și diversifice rotațiile, să planteze mai multe leguminoase care captează azotul din sol și să înlocuiască parțial îngrășămintele! Fermierii sunt doar o verigă în lanț, succesul acestor tranziții depinzând de toți cetățenii. Consumatorii vor trebui să fie de acord să plătească puțin mai mult pentru mâncarea lor.

Subiectul provoacă diviziuni enorme în societate, între cei care pledează pentru revenirea la așa-zisa agricultură „țărănească“ și cei care se bazează mai mult pe înalta tehnologie.

Auzim multe despre „schimbarea modelului“ în dezbaterea publică, un termen care nu înseamnă mare lucru. Nu există o soluție unică, ci un set de pârghii care trebuie activate pentru a reuși tranziția agroecologică, iar cercetătorii europeni lucrează la fiecare dintre ele. Prima este genetica. Noul potențial de editare a genomului – NGT – este un instrument foarte interesant pentru accelerarea proceselor clasice de selecție, la care se lucrează.

Grâul anului 2050 va trebui să producă cel puțin la fel de mult pentru a hrăni o populație în creștere, dar și pentru a rezista bolilor/dăunătorilor pentru a folosi mai puține fungicide/insecticide și pentru a oferi o biomasă de care putem avea nevoie pentru a produce energie.

Dar genetica singură nu va fi suficientă... Pentru a reduce utilizarea pesticidelor, știind că schimbările climatice duc la o creștere a dăunătorilor, se cercetează și soluțiile de biocontrol. În loc să ucidem insectele, se pot elibera feromoni care le vor distrage atenția de la culturi sau le vor împiedica reproducerea.

A treia pârghie foarte importantă: agronomia. Trebuie să ne îndreptăm către soluri care vor rămâne acoperite pe tot parcursul anului, atât pentru a evita invadarea buruienilor, cât și pentru a contribui la stocarea carbonului în sol. Când se menține solul acoperit, inclusiv după recoltarea grâului sau a rapiței, prin plantarea de leguminoase, stocarea atmosferică a carbonului crește.

Aceste „învelișuri“ păstrează, de asemenea, fertilitatea solului și oferă furaj pentru animale. De asemenea, se testează posibilitatea de a avea mai multe culturi în același timp, precum grâul și mazărea. Acest lucru poate ajuta la creșterea randamentului total al parcelei. Dar aceste tehnici pun fermierilor întrebări complexe legate de managementul culturilor.

A patra pârghie pe care trebuie să o avem în vedere este cea legată de robotica și tehnologia digitală.

Va trebui să combinăm aceste pârghii și să luăm în considerare modificările culturilor, făcând în același timp rotațiile mai complexe sau mai lungi. În loc să plantăm grâu, orz, apoi rapiță, vom avea culturi intercalate de hrișcă, muștar, proteaginoase sau leguminoase care vor fixa azotul. Fermierii vor trebui să aibă aceste semințe, să facă alegerile corecte.

Soluțiile de biocontrol sunt mai complexe de aplicat decât un produs fitosanitar tradițional. Introducerea de noi echipamente mecanice necesită investiții.

Știința este clară: niciun scenariu prospectiv nu poate finaliza corect ciclurile bio-geochimice fără reproducție.

Dacă Munții Carpați ar fi părăsiți mâine de crescătorii de animale, ar fi imposibil să plantăm grâu acolo. Rumegătoarele fac, de asemenea, posibilă utilizarea a ceea ce numim

lignoceluloză, ierburi care sunt foarte greu de digerat de oameni. Din această biomasă, care nu este digerabilă de oameni, ele produc o proteină destul de sofisticată. Vom avea nevoie de reproducerea durabilă pentru a finaliza scenariile de agricultură durabilă.

Se lucrează la rețete pentru animale în vederea reducerii emisiilor de metan din rumen. Suplimentele alimentare există deja. De asemenea, se încearcă să se înțeleagă microbioza vacii și modul în care anumite bacterii sau anumite microorganisme ar putea reduce producția de metan.

Utilizarea algelor roșii este testată într-un număr de laboratoare, care pot reduce emisiile cu 20 până la 30%. În sfârșit, genetica oferă perspective: selecția animalelor s-a concentrat până acum pe prolificitatea lor, pe producția de lapte și carne... astăzi se lucrează la reducerea metanului.

Mâine, probabil vom consuma mai puțină carne dar, în mod ideal, va fi carne crescută pe sisteme durabile, hrănite cu iarbă, mai degrabă decât carne importată. La nivel global, ecuația este mai dificilă: nu va fi sustenabil ca 9 miliarde de locuitori să mănânce la fel de multă carne ca nord-americanii.

Schimbările vor dura însă mult timp, deoarece abordările culturale și religioase nu trebuie neglijate.

Nu putem impune o dietă tuturor populațiilor lumii. Dar, în general, un echilibru mai bun între proteinele vegetale și proteinele animale ar trebui să ne ajute să completăm ecuația alimentară a lumii.

Problemele suveranității alimentare au apărut la momentul acordurilor Gatt, cu foarte mult timp în urmă – când agricultura a intrat în cadrul discuțiilor OMC. Multe țări s-au temut pe bună dreptate de această globalizare a comerțului agricol. Revoltele foamei din 2008-2009 și-au pus amprenta. Și războiul din Ucraina a scos la iveală tensiuni. Europa este suverană în multe sectoare, dar foarte dependentă pentru altele.

O parte din importurile noastre provin din America Latină în cazul proteinei vegetale. Suveranitatea noastră trebuie să fie atât durabilă, cât și unită. Durabilă, adică obiectivele noastre de suveranitate trebuie adaptate la schimbările climatice și la tranziție.

Solidaritate, pentru că știm că Orientul Mijlociu și o serie de țări africane nu vor putea să-și hrănească populația în creștere, chiar și în perspectiva noastră cea mai optimistă. Va trebui să rămânem parteneri cu aceste țări, în condițiile în care să nu le dezechilibrăm agricultura.

Dr. ing. Daniel BOTĂNOIU

Exporturile României ar putea trece, în acest an, de granița de 100 de miliarde de euro

România are toate șansele să atingă, în acest an, granița de 100 de miliarde de euro la capitolul exporturi. Cele mai multe vor merge către Germania, Italia, Polonia, Slovacia, Republica Cehă şi Ungaria, arată o analiză realizată de Moneycorp România.

Potrivit datelor statistice, anunțate de INS, în primele cinci luni din acest an, exporturile firmelor românești au însumat 38,5 miliarde de euro, iar perspectivele arată că, la finele primului semestru, am putea ajunge la 50 de miliarde de euro.

Cele mai multe exporturi au fost cele de mașini și echipamente de transport (47,1%) și alte produse manufacturate (29,6%).

72,7% dintre exporturi au mers către țările Uniunii Europene, valoarea schimburilor intra-UE27 de bunuri fiind de 28 miliarde de euro.

În țările din afara Uniunii Europene, România a exportat bunuri și servicii de 10,537 miliarde de euro, reprezentând 72,7% din total exporturi.

„Chiar dacă exporturile și-au temperat evoluția cu 2,9% față de primele cinci luni din anul trecut, tendința este una pozitivă și arată că economia s-a adaptat provocărilor generate de noile modificări fiscale și mai ales de inflație, cea mai mare din UE în acest an“, afirmă Cosmin Bucur, Managing Director Moneycorp România.

„Evoluţia exporturilor româneşti va depinde, în principal, de modul în care principalii noştri parteneri comerciali din Europa, Germania, Italia şi Franţa vor depăși problemele generate de inflație, de restructurarea economiei în contextul efectelor războiului din Ucraina și a reconfigurării lanțurilor de producție și aprovizionare.

Premisele sunt încă în zona incertitudinii însă, având în vedere noua politică economică pe care Bruxelles-ul își dorește să o pună în practică pentru relansarea economiei europene, perspectivele se anunță a fi pozitive“, a mai spus Cosmin Bucur.

Pentru România, spun experţii de la Moneycorp, următoarea perioadă va aduce o

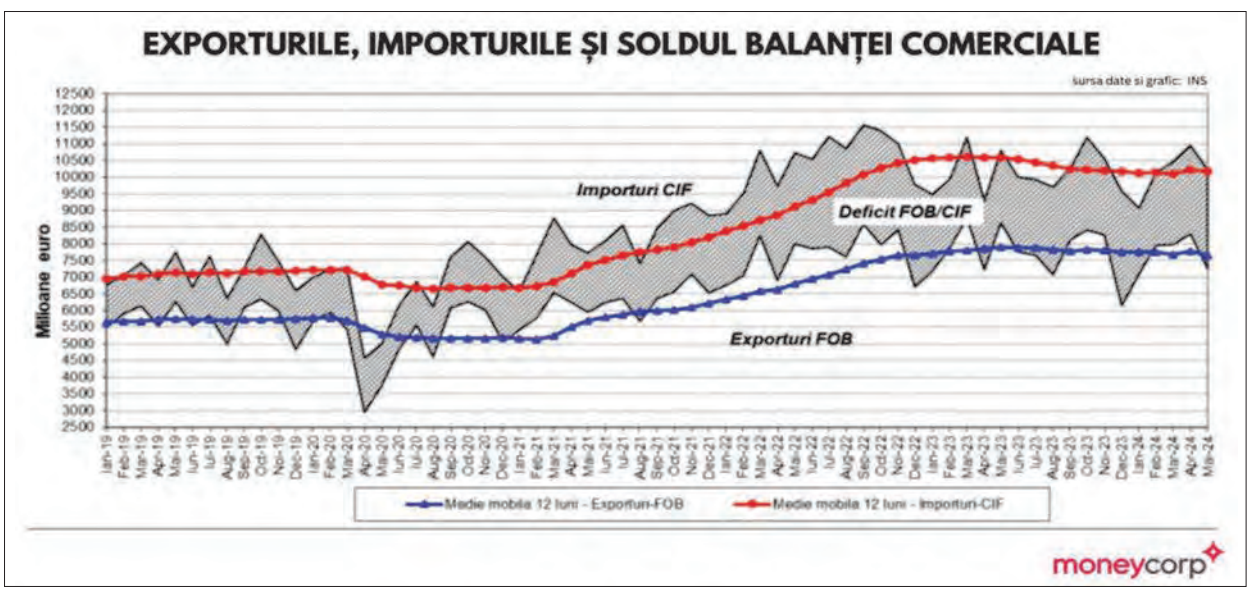

serie întreagă de oportunităţi în condiţiile în care, din punctul de vedere al raportului preţ-calitate, produsele româneşti se află într-o zonă atractivă, de la materiale de construcţii la produse agroalimentare, textile şi maşini.

„Dacia, principalul exportator al României, vine cu noi modele de automobile, la fel și Ford, industria software continuă să marcheze o evoluție pozitivă, iar exporturile de produse chimice se află pe plus. Restructurarea economică post-pandemică începe să își arate efectele pozitive, mare parte dintre firmele producătoare din România optimizându-și costurile și lansând noi game de produse și servicii, adaptate noii realități economice“, a mai spus managerul Moneycorp.

Produsele „Made in România“

Principalele produse de export ale României au fost, în ultimul an, maşinile şi dispozitivele electrice, mijloacele de transport, mobilier, materiale de construcţii şi alte produse, produsele agroalimentare, produsele chimice şi mase plastice, produsele metalurgice, textile, confecţii, pielărie, încălţăminte şi produsele minerale.

În 2023, România a exportat de 93 de miliarde de euro (+1,3% față de anul anterior), însă perspectivele lui 2024, stimulate și de efectele inflației, indică atingerea bornei de 100 de miliarde de euro.

Principalele destinații ale exporturilor românești au fost Germania (21,3%), Italia (10,7%), Franța (6,8%), Ungaria (6,6%), Bulgaria (4,1%), Polonia (3,7%), Turcia (3,5%), Cehia (3,3%), Olanda (2,9%) și Marea Britanie (2,9%).

„După ce anul trecut deficitul balanței comerciale s-a îmbunătățit cu 5,1 miliarde față de 2022 (-15,1%), la 28,9 miliarde euro, sperăm că trendul se va menține și în acest an. După primele cinci luni, asistăm, din păcate, la o creștere a deficitului balanţei comerciale (FOB/CIF) la 12,288 miliarde de euro, mai mare cu 1,230 miliarde de euro (+11,1%) față de perioada similară din 2024. Există însă șanse ca, pe fondul unei creșteri semnificative a exporturilor de produse agricole și mașini, în toamnă, datele privind deficitul să se îmbunătățească“, arată analiza Moneycorp.

Potrivit analizei Moneycorp, evoluţia exporturilor româneşti va depinde, într-o măsură semnificativă, de modul în care autorităţile vor sprijini relansarea economiei.

„România are un potențial foarte mare în privința relocării activităților de producție, cu focus pe exporturi. Eforturile de extindere a autostrăzilor și a rețelei de cale ferată, alături de investițiile tot mai ample în parcurile logistice, fac din România o destinație interesantă pentru investitori.

Investiţiile directe ale nerezidenţilor în România au însumat 3,230 miliarde de euro, în primele patru luni din acest an, în creştere cu 34,14% comparativ cu 2,408 miliarde de euro, în perioada similară din 2023, iar trendul este unul în continuare pozitiv, în pofida provocărilor generate de inflație și mai ales de cadrul fiscal instabil“, arată analiza.

Hub regional

Potrivit unui studiu Frames, Romania are toate șansele să devină un adevărat hub regional în domeniul logistic, al producției și al serviciilor transfrontaliere, investițiile preconizate pentru anii următori depășind 10 miliarde de euro.

Cheia investițională o reprezintă dezvoltarea infrastructurii de parcuri industriale, cu oferte integrate de depozite, spații de producție, servicii, transport și conectivitate. Cele mai atractive zone investiționale sunt Portul Constanța, București/Ilfov și regiunea Centru.

„Faptul că avem o economie pe plus, cu un curs valutar EUR/RON stabil, că nu avem turbulențe majore pe scena politică și că, din punct de vedere al siguranței, avem umbrela NATO, toate aceste elemente reprezintă un garant ca România este «open for business»“, afirmă Cosmin Bucur.

Într-o Europă în care toate ţările vor concura pentru a atrage investiţii, România, cu un cost operaţional redus în comparaţie cu ţările din regiune, are şanse să reprezinte o destinaţie importantă pentru investitori, însă trebuie să facă mai mult pentru a atrage capitalul străin.

Dezvoltarea unor programe de stimulare a producţiei, cu fonduri UE sau de la bugetul de stat, este de natură să ofere un impuls semnificativ economiei, mai ales în sectorul IT&C, în contextul celei de-a patra revoluţii industriale, Industry 4.0, la care şi România va trebui să adere.

Digitalizarea, robotizarea şi noile tehnologii reprezintă un domeniu care trebuie să devină strategic pentru România, un domeniu cu potenţial excelent de export.

„Este nevoie de un efort susţinut al mediului de afaceri şi al statului către o reconstrucţie economică pe baze sustenabile și predictibile, care să ofere o alternativă la importuri şi o ofertă competitivă la exporturi“, a declarat Cosmin Bucur, Managing Director al Moneycorp Romania.

Potrivit experţilor, într-un mediu valutar volatil şi ca urmare a presiunilor economice generate de criză, mediul de afaceri trebuie să ia în calcul tot mai mult folosirea unor produse şi strategii de hedging.

„În momente de criză şi incertitudine, cum este perioada pe care o traversăm acum, se observă o creştere a volatilităţii cursului de schimb pentru majoritatea perechilor valutare. Această volatilitate are efecte directe asupra marjei comerciale. Cred că orice companie îşi doreşte o diminuare a volatilităţii şi o creştere a predictibilităţii, cel puţin pe termen scurt şi mediu“, menţionează Sebastian Bacioiu, Head of Dealing al Moneycorp Romania.

Potrivit acestuia, cel mai de bază şi eficient produs de hedging (acoperirea riscului valutar) este tranzacţionarea la termen (Forward). Acesta presupune fixarea cursului de schimb la care o companie poate cumpăra sau vinde o valută la un moment viitor.

Diferenţa nivelului de dobândă, între euro/dolar/liră sterlină pe de o parte şi leu pe cealaltă parte, face ca un forward să fie foarte atrăgător în special pentru exportatori (companiile care vând valută şi cumpără lei) datorită unui nivel al cursului de schimb superior faţă de cel oferit „la vedere“ în momentul încheierii tranzacţiei. Aceasta reduce costul asociat unei astfel de tranzacţii şi rămâne un produs pur de acoperire a riscului valutar. *(B.P.)*

EXPORTURILE ROMÂNIEI

ÎN PERIOADA 1-31 MAI 2024

	Exporturi FOB 1.I-31.V 2024		
	Milioane euro	Pondere în total export (%)	în % faţă de 1.I-31.V 2023
TOTAL	**38536,1**	**100,0**	**-2,9**
din care, în relaţie cu UE 27	27999,1	72,7	-3,2
Alimente şi animale vii	**2667,8**	**6,9**	**-11,8**
din care, în relaţie cu UE 27	1328,6	3,4	-2,0
Băuturi şi tutun	**947,1**	**2,5**	**+4,5**
din care, în relaţie cu UE 27	595,6	1,5	+24,9
Materiale crude, necomestibile, exclusiv combustibil[3)]	**1235,7**	**3,2**	**-15,9**
din care, în relaţie cu UE 27	728,6	1,9	-18,1
Combustibili minerali, lubrifianţi şi materiale derivate	**1673,5**	**4,3**	**-25,5**
din care, în relaţie cu UE 27	845,1	2,2	-20,8
Uleiuri, grăsimi şi ceruri de origine animală şi vegetală	**164,1**	**0,4**	**-20,6**
din care, în relaţie cu UE 27	110,5	0,3	-7,3
Produse chimice şi produse derivate nespecificate în altă secţiune	**2180,0**	**5,7**	**+13,0**
din care, în relaţie cu UE 27	1323,4	3,4	+1,3
Mărfuri manufacturate clasificate în principal după materia primă	**6276,5**	**16,3**	**-6,0**
din care, în relaţie cu UE 27	4630,0	12,0	-7,6
Maşini şi echipamente pentru transport	**18157,8**	**47,1**	**+2,3**
din care, în relaţie cu UE 27	14277,3	37,0	-0,9
Articole manufacturate diverse	**5118,0**	**13,3**	**-4,7**
din care, în relaţie cu UE 27	4097,9	10,6	-3,2
Bunuri necuprinse în altă secţiune din CSCI	**115,6**	**0,3**	**+15,2**
din care, în relaţie cu UE 27	62,0	0,2	+49,1

sursa date si grafic: INS

moneycorp

Raportul sinteză IPCC AR6, un ultim avertisment...

Raportul sinteză IPCC AR6 tocmai a apărut. Este prezentat ca „un ultim avertisment pentru ca umanitatea să acționeze rapid în ceea ce privește măsurile ce trebuie luate pentru a diminua cantitățile de CO_2 și gaze cu efect de seră“.

Ca un comentariu, raportul nu este complet, ci este doar un rezumat adresat factorilor de decizie. Desigur, pentru cei interesați de detalii, am dori să vedem raportul complet. Pe de altă parte, nu mă aștept să găsesc multe lucruri noi acolo, la urma urmei, se așteaptă să fie o sinteză a celor trei rapoarte anterioare. Am avut deja ocazia să citesc câteva pagini și se vorbește despre creșterea numărului de decese care rezultă din cauza temperaturilor mai ridicate, ceea ce este adevărat; dar raportul uită să spună despre numărul de decese cauzate de temperaturile mai scăzute. Deci, ca și în rapoartele anterioare, este o denaturare a științei de bază, menită să convingă mai degrabă decât să informeze.

Comunitatea științifică face un deserviciu lumii atunci când încearcă s-o convingă să adopte un anumit curs de acțiune, mai degrabă decât să informeze cu privire la o decizie complicată care implică știința, dar și tehnologia, valorile, echitatea și așa mai departe.

Cei care vorbesc despre schimbările climatice nu au citit rapoartele complete de evaluare a IPCC, dar citează în principal din rezumatul adresat factorilor de decizie – care este mult mai alarmist.

Grupul de lucru al AR6, cel care se ocupă de fizica climei, are o poziție mai puțin alarmantă decât cea existentă în raportul anterior. Ei au declarat că scenariile de emisie extreme sunt puțin probabile, așa că este posibil să existe un scenariu mai moderat, grupul a restrâns intervalul de sensibilitate climatică și încălzirea proiectată, semnificativ mai mică decât ceea ce au proiectat rapoartele anterioare. Faptul că oamenii sunt concentrați pe știrile alarmiste aprinde și mai mult pasiunile în Europa, mai mult decât în SUA.

Auzim adesea politicienii spunând „știința este stabilită, trebuie să acționăm"; se referă la felul în care cititorii se vor simți când vor citi unele dintre rapoartele reale, spre deosebire de rezumatele mass-media; și apoi cred că se referă la ce facem noi ca societate cu privire la circumstanțele în care ne aflăm. Nu trebuie să luăm drept adevăruri esențiale ceea ce ne prezintă o parte a mass-mediei.

De ce este important să nu confundăm vremea și climatul?

Deoarece clima este o medie de date întinse pe o perioadă de minimum treizeci de ani. Durează o veșnicie. Cât de fără precedent este asta? Pentru că, dacă s-a întâmplat ceva în trecut și este la fel sau mai neobișnuit ca ceea ce am văzut astăzi, atunci putem considera că este foarte dificil să atribui asta influenței umane.

Deci nu ar trebui să fim prea entuziasmați sau, mai bine zis, ar trebui să avem un pic de smerenie în încercarea de a descoperi o lungă tendință de evenimente extreme.

Dezastrele meteorologice pe care le vedem au adesea o componentă umană și uneori o componentă dominantă care nu are nimic de-a face cu clima. Așa că îmi place să citez inundațiile din Pakistan pe care le-am văzut în această vară. La două zile după vârful inundațiilor, ministerul pakistanez al Mediului iese în presă și spune: „Acest lucru se datorează în mod clar schimbărilor climatice având la bază cauza umană și ca atare ne datorați bani"; și adaugă că „aceasta este cea mai gravă inundație din 1961." Orice om de știință ar trebui să se uite la dosar și să vadă ce s-a întâmplat înainte de 1961. Și, de fapt, au existat evenimente musonice comparabil de puternice cu un secol mai înainte. În plus, în Pakistanul modern, munții sunt practic goi: nu există copaci, așa că apa curge și spală totul în cale! Sunt mult mai mulți oameni, mulți dintre ei trăind în câmpiile inundabile. Și, desigur, va fi un dezastru. Trebuie să fii foarte atent când spui „avem cantități mari de dioxid de carbon."

Înțelegerea modului în care sistemul climatic răspunde influențelor umane este, din păcate, foarte asemănătoare cu încercarea de a înțelege legătura dintre nutriția umană și pierderea în greutate, un subiect celebru nesoluționat astăzi.

Sistemul climatic, în ceea ce privește energia care curge prin el, este masiv. Pentru a pune un număr, sunt 240 de wați pe metru pătrat de lumină solară care intră și căldură care iese, aproape în echilibru. Iar influențele umane, prin gazele cu efect de seră și aerosoli, se ridică la unu la sută din aceasta (2,4 wați pe metru pătrat). Și astfel, provocarea științifică este de a înțelege efectul acestei perturbări de 1% asupra sistemului. În plus, există și alte influențe la același nivel. Vulcani (active sau nu), modificări ale intensității solare considerate a fi mai mici, însă variabilitatea naturală este de aceeași magnitudine. Descurcarea tuturor acestor lucruri atunci când sistemul este zgomotos și avem date incomplete este o provocare majoră și aveam nevoie de o analogie cu un sistem complicat, de aceea l-am comparat cu dieta umană. Cel mai recent raport de sinteză IPCC spune că toată cauza este umană și am auzit la știri că schimbarile climatice din ultimii două sute de ani sunt toate cauze umane.

Așa că este foarte deconcertant că cei mai buni modelatori din lume se străduiesc atât de mult cât pot greși în 40% din cazuri. Și nu îi pot învinovăți, fac tot ce pot, dar este o problemă de modelare foarte dificilă. Când te uiți la capacitatea de a reproduce istoricul actual al temperaturii, este groaznic.

Un principiu fundamental este că, dacă nu puteți reproduce datele existente, modelul nu este foarte bun. Raportul IPCC pare să ignore asta. Cred că a lua decizii de a consuma trilioane de dolari nu este foarte înțelept atunci când există motive compensatorii, acelea de a nu schimba sistemul energetic. Incertitudinea crește pe măsură ce cobori pe lanțul de influență.

Există o confuzie între raportul de evaluare și studiul evaluat de oamenii de știință.

Cred că IPCC nu-și poate contesta deciziile, în ciuda faptului că provocările sunt credibile. De exemplu, ei spun că decesul crește atunci când se încălzește, dar uită să spună că decesele au apărut și din cauza temperaturilor scăzute. Uitând să menționăm că al doilea fapt este malpraxis consultativ. IPCC nu procedează în acest fel, nici guvernul SUA, pentru că ceea ce au prezentat ei are defecte evidente. Pentru a fi corect, ei solicită comentarii, dar comentariile sunt lansate mult

timp după publicarea raportului, iar autorii sunt destul de liberi să ignore comentariile așa cum o fac astăzi. Este un fel de propagandă, este menită să impună și să convingă, nu să informeze.

Dacă vrei ca energia să fie fiabilă și accesibilă, apelează la gaz sau cărbune, dacă vrei să fie curată și de încredere putem apela la energia nucleară și, dacă dorim să fie accesibilă și curată, atunci putem face energie eoliană și solară. Nu avem o modalitate de a le satisface simultan pe toate trei, așa că oamenii susțin tehnologia eoliană și solară. Când avem în vedere economia, se dovedește că energia nucleară împreună cu cea eoliană și solară reprezintă cea mai ieftină opțiune.

„Să nu acceptați sfatul Germaniei“, uită-te la ce și-au făcut ei înșiși!

Prea multă dependență de energia eoliană și solară instabilă sau nesigură în Germania și un refuz de a construi un terminal de import de gaz lichefiat și o dependență evidentă de un furnizor nesigur prin conducta Nordstream.

De exemplu, germanii care au ales energia eoliană și solară ar putea avea dunkelflaute – o modalitate ușoară de a vedea de ce nu pot economisi energie cu rețeaua regenerabilă – pentru câteva săptămâni. Asta înseamnă că este nevoie de un sistem de rezervă fiabil, fie că este vorba de baterii sau energie nucleară, fie de captarea carbonului... Și acest sistem de rezervă trebuie să fie la fel de bun precum producerea energiei eoliene sau solare.

Toată lumea este verde până când îi afectează cu adevărat. Nu este ușor să fii verde. Cred că este o combinație de interes propriu (producătorii germani de automobile), dar, de asemenea, nu cred că interzicerea utilizării carburanților fosili atât de repede este o decizie foarte înțeleaptă. Tehnologia bateriei nu este încă foarte bine dezvoltată.

Adevărata problemă nu este scăderea emisiilor din lumea dezvoltată, este vorba de emisiile în creștere din lumea în curs de dezvoltare. Pentru acești oameni, cea mai fiabilă și convenabilă modalitate de a obține energia necesară sunt combustibilii fosili. Locuitorii din aceste țări pot spune: „Europa și SUA, chiar trebuie să reduceți CO_2!“. Cetățenii europeni și americani nu le pot spune celorlalți oameni că „nu ai voie să te dezvolți“. Este într-adevăr o problemă morală. Este ca și cum ai spune unei persoane înfometate să nu mănânce, căci îi va crește colesterolul.

Mass-media are un interes propriu în promovarea poveștilor dramatice și nu poate să spună că schimbările climatice nu sunt atât de dramatice. Acest lucru ar primi o atenție redusă. Al doilea motiv este că în canalele mass-media au angajat reporteri care nu au cunoștințe despre climă adesea fără o diplomă în știință și cu mandatul de a ieși și de a scrie povești despre climă. Și apoi există organizații media de activiști. Toate acestea, în cele din urmă, într-o zi, se vor prăbuși.

Dr. ing. Daniel BOTĂNOIU

► **Cel mai mare volum de vin importat provine din regiunea Bordeaux.**

► **Românii au cheltuit anul trecut peste 40 de milioane de euro pe „bule“.**

În 2023, România a importat aproape de patru ori mai mult vin decât a exportat

Potrivit unei analize realizate Wines of Romania, platformă dedicată în exclusivitate promovării vinului românesc, pe baza datelor de la Institutul Național de Statistică, cifrele finale pentru 2023 indică o creștere ușoară atât a importurilor, cât și a exporturilor de vin din România. Astfel, România a importat vin în valoare de 268,4 milioane de euro și a exportat în valoare de 72,5 milioane de euro, de 3,7 ori mai puțin. În volum, importul a ajuns la 123.000 de tone, iar exportul la 34.400 de tone.

Comparativ cu 2022, importurile au crescut doar cu 30 de milioane de euro, de la 238 la 268 de milioane de euro. Totuși, această creștere este semnificativă față de 2021, când România a importat vin în valoare de 189 de milioane de euro. În ceea ce privește prețul, în 2023, România a importat vinuri cu 2,17 euro / litru, cu 5% mai ieftine decât în 2022, când valoarea medie a fost de 2,26 euro pe litru, însă mai scumpe decât în 2021, când prețul plătit per litru a fost de 1,59 euro. Valoarea exporturilor a continuat să crească ușor,

ajungând de la 69 de milioane de euro în 2021, la 71,6 milioane de euro în 2022 și 72,5 milioane de euro în 2023.

Prețul pe litru pentru vinul exportat a continuat să evolueze, de la 1,82 euro/l în 2021 la 1,97 euro/l în 2022 și 2,09 euro/l anul trecut. Totuși, volumul total exportat este în continuă scădere în ultimii trei ani – de la 38.000 de tone în 2021, la 36.300 de tone în 2022 și 34.600 de tone în 2023.

„La o primă vedere, nu există o mare diferență pe piața vinului din România în ceea ce privește exporturile și importurile din ultimii doi ani. Însă se întrevede o tendință destul de clară – o creștere a prețului mediu per litru de vin exportat, care rămâne undeva între 5 și 7% pe an, dublată de o scădere a volumelor exportate, peste 10% diferență între 2021 și 2023. Asta înseamnă că mai mult vin premium românesc ajunge la mai multă lume și că începem să avem și consumatori pe piața internațională care revin la vinurile românești. Într-un scenariu optimist, aș spune că asistăm la momentul în care **consumatorii înțeleg că România face vin bun**. În orice caz, asistăm la o consolidare a poziției vinurilor premium românești, care va servi, sper, ca fundație pentru dezvoltarea viitoare“, declară Marinela Ardelean *(foto)*, fondatoarea platformei Wines of Romania.

Pe de altă parte, potrivit acesteia, cifrele legate de importuri sunt destul de încurajatoare, mai ales în categoria de vinuri cu preț mediu, ceea ce înseamnă că România are o clasă de consumatori aflați încă la început de drum, care sunt curioși, experimentează, descoperă vinuri și regiuni noi.

„Îmi doresc, ca întotdeauna, o clasă de consumatori de vin cât mai vastă și cât mai educată în privința gustului, pentru că această comparație dintre vinurile de import și vinurile autohtone este în măsură să așeze vinul românesc pe locul meritat nu doar în lume, ci și aici, la noi acasă“, a mai completat fondatoarea Wines of Romania.

Românii au cheltuit peste 40 de milioane de euro pe „bule“

În 2023, România a importat aproape 336 de tone de vin spumant din Champagne (DOP), față de aproximativ 3.300 de tone de Prosecco (DOP), însă cele două categorii de vinuri au o valoare comparabilă – 15,05 milioane de euro pentru Champagne și 14,95 milioane de euro pentru Prosecco. La aceste cifre se adaugă peste 4.000 de tone de vinuri spumoase fără DOP sau indicație geografică protejată (IGP), ceea ce înseamnă că românii au cheltuit anul trecut peste 40 de milioane de euro pentru bule importate.

Nivelul este similar cu cel din 2022, dar semnificativ mai mare decât în 2021, când România a importat 278 de tone de Champagne (în valoare de 10,7 milioane de euro) și 2.400 de tone de Prosecco (8,6 milioane de euro).

Top 10 cele mai dorite importuri de calitate

Din punct de vedere al regiunii de proveniență, vinurile îmbuteliate în recipiente mai mici de 2 litri cu denumire de origine protejată (DOP) au provenit în principal din Franța, Ungaria și Italia:

Regiune	Cantitate (tone)	Valoare (euro)
Bordeaux	340	2,100,000
Tokaji	268	630,000
Veneto	181	920,000
Toscana	160	1,400,000
Sicilia	113	296,000
Valencia	98	188,000
Trentino, Alto Adige și Friuli	70	600,000
Valea Rhone-ului	58.5	363,000
Burgundia	51	1,100,000

(B.P).

Rezilienţă în rezultatele primului semestru 2024, pentru Agricover

Principalele rezultate

- **Agrifinance: credite și avansuri oferite în valoare de 3,36 miliarde lei, o cotă de 7,2% din piața locală de finanțare a agriculturii.**
- **Venituri de 811 milioane lei, din care 807 milioane lei din Agribusiness (vânzarea de inputuri agricole).**
- **Câștiguri pe acțiune: câștigul pe acțiune al Grupului Agricover aproape s-a dublat de la an la an, reflectând performanța solidă a segmentelor sale principale, în ciuda provocărilor continue de pe piață.**
- **Lansare de servicii de creditare digitală pentru segmentul de fermieri mici.**

Agricover, unul dintre cele mai mari grupuri din agricultura românească, a publicat rezultatele financiare pentru prima jumătate a anului 2024, care reflectă continuarea strategiei construite în jurul nevoilor fermierilor generând stabilitate într-un an dificil pentru domeniul agricol. Grupul a continuat relațiile de colaborare cu peste 10.000 de fermieri care au accesat produsele și serviciile oferite prin cele trei segmente de business ale grupului- agrifinance, agribusiness, și agritech.

Notabil, în continuarea programului de digitalizare a serviciilor oferite de Grup, din prima jumătate a acestui an, fermierii mici (care exploatează suprafețe de la 10 ha până la 100 ha) pot aplica pentru un card de credit în cadrul unui proces 100% digital.

Performanțe specifice fiecărui segment

În segmentul agrifinance, Agricover Credit IFN și-a continuat expansiunea strategică, rezultând o majorare de 6,2% a numărului de clienți și o creștere de 7,1% a expunerii medii per client. Valoarea contabilă brută a creditelor și avansurilor a crescut la 3,36 miliarde RON, reflectând un salt de 15,7% față de decembrie 2023. Profitul înainte de impozitare a fost de 60,2 milioane RON, în creștere cu 4,7% față de semestrul întâi al anului 2023.

Rata creditelor neperformante a rămas scăzută, la 3,74%, ca urmare a gestionării proactive a riscurilor și cunoașterii aprofundate a sectorului agricol, care permite construirea de oferte personalizate și apropiate de nevoile și posibilitățile clienților.

Segmentul Agribusiness a înregistrat venituri de 807 milioane de RON, într-o scădere așteptată, de 23,8% față de prima jumătate a anului 2023, ca urmare în principal a prețurilor mai scăzute ale materiilor prime agricole, dar și a cererii reduse de inputuri din partea fermierilor într-un context macroeconomic și meteorologic dificil.

Baza de clienți și evoluția pieței

Grupul Agricover a deservit o bază solidă de clienți de peste 10.000 de fermieri, în primele șase luni ale anului 2024. Relațiile solide cu fermierii, dezvoltate prin intermediul unui model de acces direct, au permis Grupului să răspundă nevoilor în continuă evoluție ale clienților. Agricover continuă să acorde prioritate sprijinului financiar pentru fermieri într-un mediu dificil, cu accent pe asigurarea continuității activității.

Inovație digitală și extinderea bazei de clienți

O componentă centrală a strategiei de creștere a Agricover este digitalizarea, sprijinul acordat fermierilor pentru a adopta practici moderne, agricultură de precizie, tehnologii noi. Prin lansarea aplicației My Agricover, care deschide noi segmente de clienți și facilitează accesul la finanțare într-un mod simplificat și eficient, Grupul le oferă fermierilor un canal 100% digital prin care pot accesa rapid și ușor finanțarea de care au nevoie, contribuind astfel la optimizarea operațiunilor și la creșterea recurenței clienților.

Prin My Agricover, Grupul Agricover reușește să ajungă la fermieri de dimensiuni mai mici care operează suprafețe de până în 100 ha, făcând astfel finanțarea accesibilă pentru aceștia aplicând pentru obținerea cardului FERMIER. Această aplicație digitală nu doar că extinde portofoliul de clienți al Grupului, dar și contribuie la fidelizarea clienților existenți printr-o experiență digitală îmbunătățită.

În timp ce volatilitatea pieței persistă, Grupul Agricover rămâne bine poziționat pentru a face față provocărilor viitoare, valorificând expertiza sa profundă în sectorul agricol. Performanța solidă a Grupului în segmentul Agrifinance și reziliența operațiunilor din Agribusiness subliniază angajamentul său de a sprijini agricultura românească prin inovare financiară și practici de afaceri durabile. *(I.B.)*

Tranziția energetică va adânci sărăcia populației din mediul rural românesc

Tranziția energetică vine cu restricții (limitarea utilizării lemnului drept combustibil) și obligații (impunerea taxei pe emisii de CO_2) la nivelul gospodăriilor, cu necesitatea realizării unor investiții importamte în gospodării (achiziția de sisteme de încălzire cu energie verde, mașini electrice), cu creșteri de prețuri la energie electrică, gaze și chiar lemne (un raport al Băncii Mondiale arată că România trebuie să investească 345 miliarde de USD pentru tranziția energetică, care vor fi amortizate prin creșteri de preț).

Discrepanța tot mai mare între câștigurile salariale din zona urbană – rurală (câștigurile în mediul urban au fost de 1,5 ori mai mari decât în mediul rural în 2023 și de 1,4 ori mai mari în 2022, conform INS) face ca persoanele din mediul urban să treacă mai ușor peste această tranziție, în condițiile în care multor persoane din mediul rural le va fi imposibil să facă față tranziției energetice.

Mediul rural românesc este, în general, dominat de o administrație inferioară ca entuziasm și pregătire față de mediul urban, o zonă în care risipa energetică este una foarte ridicată (majoritatea imobilelor fiind în clasele E, F, și G – adică consumând dublu față de o locuință din mediul urban), lipsit de banii necesari cofinanțării unor proiecte, un mediu în care nivelul de informare este foarte redus și, mai ales, marcat de sărăcie. Nu în ultimul rând, comportamentul administrației din mediul rural este în general „să i se dea de la centru“ atât banii, cât și firmele cu care să se realizeze lucrările, de multe ori la supraprețși de o calitate îndoielnică.

Conform unui Raport al Băncii Mondiale din anul 2023, în ultimii douăzeci de ani România a realizat un progres economic impresionant, trecând la un model economic bazat pe piață, după aderarea la Uniunea Europeană în 2007 și atingând un statut de țară cu venituri ridicate. Între 2000 și 2022, standardul de trai (PIB real pe cap de locuitor în PPP) a crescut de peste două ori și jumătate (de la 12.177 USD la 32.738 USD). Din 2015 până în 2020, procentul românilor care trăiau sub pragul sărăciei a scăzut rapid de la 27,8% la 10,7%. Însă, prosperitatea economică fiind distribuită inegal, disparitățile regionale în ceea ce privește veniturile și furnizarea de servicii sunt mari, rata sărăciei și rata inegalității fiind printre cele mai mari din UE. Sărăcia este în continuare foarte concentrată în zonele rurale, care găzduiesc 40% din populația României și 70% din persoanele sărace din România. Avem o Românie urbană, dinamică și integrată cu UE și o Românie rurală, săracă și izolată.

Astfel, în mediul rural, necesarul de investiții atât la nivel individual, cât și la nivel administrativ este mai ridicat per gospodărie decât în zona urbană și probabilitatea folosirii banilor din diferite fonduri puse la dispoziție de UE este limitată (datorită lipsei cofinanțării și a persoanelor calificate din administrație). Această situație va determina accentuarea decalajului dintre cele două Românii, România urbană care va tinde la case tot mai eficiente, surse de energie mai puțin poluante și facturi mai mici, chiar dacă aici există venituri ridicate, și România rurală cu case ineficiente, surse de energie poluantă și facturi ridicate, chiar dacă aici există venituri foarte mici (o dată și jumătate mai mici decât în mediul urban).

Un paradox al României, cele mai mari subvenții pentru diferitele forme de energie se găsesc în mediul urban, acolo unde câștigurile în medie sunt de 1,5 ori mai mari decât în mediul rural și facturile în medie pentru încălzitre (la același nivel de confort și suprafață) sunt mai mici cu până la 50%.

Deși atingerea obiectivului net zero și reducerea sărăciei sunt posibile, acest lucru depinde de o abordare coordonată, care elimină paradoxurile și analizează cu atenție compromisurile între obiectivele sociale și cele de mediu; ambele trebuie abordate într-o manieră coordonată și integrată, pentru a realiza o dezvoltare durabilă pe termen lung și ea nu se poate realiza fără dezvoltarea de politici publice distincte rural/urban și, mai ales, fără identificarea unor măsuri clare de depășire a barierelor care blochează reducerea sărăciei energetice în mediul rural.

Dumitru CHISĂLIȚĂ,
președintele Asociației Energia Inteligentă

Și totuși, vom mânca insecte?

„Carne“, un cuvânt care și-a schimbat sensul inițial, nu se referea în mod specific la carnea comestibilă a unui animal.
Care este etimologia cuvântului „carne“? Atestat la mijlocul secolului al XI-lea, cuvântul a evoluat încet.
Din latinescul *vivanda*, (*viande* fr.) carnea înseamnă, în primul rând, „ceea ce servește vieții“. Și, de fapt, cuvântul „carne“ este folosit ca în latină pentru a descrie tot ceea ce mâncăm, mâncarea fiind vitală pentru noi. Cine ar putea spune atunci, în acest sens etimologic primar, că o pară nu este carne?

„Carne grosieră“ sau „cărnuri goale“?

Crudă sau fiartă, carnea se mănâncă apoi cu mai multă sau mai puțină sare în dicționare. Richelet, în 1680, recomandă astfel să mănânci „atât cât poate stomacul să digere“ carne bună (vițel, oaie, pasăre, potârnichi și sturz) pentru a „trai mult“.

La zece ani după el, Furetière, poate mai puțin pasionat de friptură de vită, s-a mulțumit să distingă carnea „grunjoasă“ și „delicată“ de „cărnurile goale“, adică „lucruri care se mănâncă ca deliciu și care nu sunt foarte sățioase“, precum aluatul choux și frișca, de exemplu.

„Carnea postului“

Ziua cărnii se numește „grasă“, dar poate fi și slabă. În amintirea zilei morții lui Hristos, vineri, catolicii sunt chemați să consume „ceea ce hrănește cu adevărat“. Așa se face că „carnea postului“ a constat din „pește, sare, fructe și legume uscate, crude și confiate“. Astăzi, carnea nu mai este produsul gras de altădată. Cert este că populația creștină a fost întotdeauna invitată să elimine grăsimea din meniul ei.

Nu mai riscăm să confundăm fructele cu carnea. Sau aproape...

De ce vom mânca cu toții insecte?

Până în 2040, pentru a hrăni toată lumea de pe planetă va trebui să producem mai multe alimente. Cum putem face acest lucru atunci când trebuie să ne reducem emisiile de gaze cu efect de seră? Ce se întâmplă dacă asta ar implica și consumul de insecte?

Două miliarde de oameni mănâncă insecte în mod regulat

Datorită autorizației europene, producătorii pot adăuga pulbere de greieri la ingredientele obișnuite ale preparatelor lor. Să mănânci insecte fără să știi? Așa este deja, mâncăm 500 g de insecte pe an fără să ne dăm seama?

Acest obicei de a mânca insecte este foarte rar în lumea occidentală. Belgia și Elveția sunt mult mai deschise la experiență decât celelalte state europene.

Mâncatul de greieri și lăcuste ni se pare deplasat... Și totuși, mâncăm creveți, languste, melci și chiar pulpe de broaște. Greierii și lăcustele sunt veri cu crevețiii, de asemenea, au exact aceiași alergeni. Consumul de insecte devine un obicei alimentar, iar degustarea unei prime insecte din viața noastră este adesea o provocare preluată în timpul unui aperitiv. În Franța, câteva companii precum Nirleem, vând insecte festive. O piață de nișă care explică prețurile foarte mari pe kilogram.

Există două moduri de a consuma insectele: sub formă de făină, care face invizibilă prezența insectelor, sau în forma lor originală. Făina de insecte este din ce în ce mai folosită în hrana animalelor.

Oamenii care s-au obișnuit să călătorească în țările asiatice știu despre insecte și sunt mult mai puțin reticenți în a le mânca.

Vor putea insectele să înlocuiască proteinele bovinelor? Nu în totalitate, este vorba mai mult despre diversificarea dietei. Insectele sunt interesante din punct de vedere nutrițional: sunt bogate în proteine, vitamine, minerale, fibre și acizi grași esențiali. Este o proteină sănătoasă și durabilă. Dar, trebuie recunoscut, argumentul ecologic are deocamdată puțină greutate în evoluția mentalităților.

Cu cât europenii consumă mai multe insecte în alimentația lor, cu atât piața se va deschide mai mult și prețurile vor scădea. E o chestiune de timp…

Dr. ing. Daniel BOTĂNOIU

Evoluții pe piața de capital

Raport USDA

Porumb

■ Producția de porumb din sezonul 2024/25, este estimată în scădere pentru UE, Rusia, Serbia, Ucraina și Moldova. Pentru UE, Serbia și Rusia, căldura extremă și seceta din sud-estul Europei și din districtele din sudul și nordul Caucazului din Rusia, în luna iulie, reduc perspectivele de randament.

■ Importurile de porumb sunt estimate în creștere pentru India și Zimbabwe, dar în scădere pentru Iran, Chile, Egipt, Nepal și Vietnam. Stocurile finale de porumb sunt reduse pentru UE, Pakistan, Nigeria și Serbia și crescute pentru Mexic și India.

■ Stocurile globale de porumb sunt estimate în scădere cu 1,5 milioane, la 310,2 milioane de tone

Grâu panificație

■ Pentru sezonul 2024/25, se preconizează că stocurile globale de grâu vor crește cu 3,5 milioane de tone, ajungând la 1.060,6 milioane, în principal datorită unei producții mai mari în Ucraina, Kazahstan și Australia, care compensează o producție mai scăzută în UE și Statele Unite. În plus, sunt prognozate stocuri inițiale mai mari pentru mai multe țări, inclusiv pentru UE.

■ Producția UE este estimată în scădere cu 2,0 milioane de tone, ajungând la 128,0 milioane, ceea ce ar fi cel mai scăzut nivel din 2020/21.

■ Consumul global de grâu este estimat în creștere cu 4,1 milioane de tone, ajungând la un record de 804,0 milioane, în principal datorită utilizării mai mari pentru furaje și reziduuri în UE, Kazahstan și Ucraina.

■ Comerțul mondial este estimat în creștere cu 2,0 milioane de tone, ajungând la 214,9 milioane, în principal datorită exporturilor crescute din Australia și Ucraina.

■ Stocurile finale la nivel global pentru sezonul 2024/25 sunt estimate în scădere cu 0,6 milioane de tone, ajungând la 256,6 milioane, cel mai scăzut nivel din 2015/16.

Floarea-soarelui

■ Producția globală de semințe de floarea-soarelui din sezonul 2024/25 este estimată în scădere cu 2,3 milioane de tone la 52,5 milioane din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile care afectează recoltele din Ucraina, Rusia, UE, Turcia, Serbia și Moldova.

DN AGRAR raportează afaceri de 83 milioane de lei și EBITDA de 35 milioane de lei în prima jumătate a anului

DN AGRAR Group (simbol BVB: DN), cea mai mare fermă zootehnică integrată din România, lider în producţia de lapte de vacă, a încheiat primul semestru din 2024 cu o creștere de 4% a cifrei de afaceri față de aceeași perioadă a anului precedent, până la 83 milioane de lei. Profitul net înregistrat de companie se menține la nivelul de 15 milioane de lei, similar cu cel înregistrat în primul semestru din 2023, în contexul diminuării prețului mediu al laptelui cu 12%, potrivit unui comunicat.

Rezultate financiare detaliate în S1 2024:

■ Veniturile din exploatare au fost de 132 milioane de lei, o creștere de 6% față de S1 2023.

■ Veniturile din producția vândută au crescut până la 83 milioane de lei, un avans de 4% față de S1 2023.

■ Cheltuielile de exploatare au înregistrat o creștere de 8%, până la 109 milioane de lei, influențate de reevaluarea mijloacelor fixe din fermele DN AGRAR și de creșterea cheltuielilor cu personalul având în vedere extinderea activității.

■ Profitul net înregistrat a fost de 15 milioane de lei, la același nivel ca în S1 2023.

■ Activele totale au ajuns la 329 milioane de lei, o creștere de 7% față de finalul anului 2023. Activele imobilizate au fost de 227 milioane de lei, un avans de 7%, ca urmare a înregistrării ca mijloace fixe a tineretului de vaci de lapte intrat în procesul producției de lapte și a achizițiilor de echipamente agricole.

■ Datoriile totale au crescut cu 4%, până la 179 milioane lei, față de finalul anului 2023. Astfel, la 30 iunie 2024, soldul datoriilor pe termen lung este de 101 milioane de lei și cel al datoriilor pe termen scurt este de 78 milioane de lei.

■ La finele lunii iunie 2024, șeptelul de animale deținut de către DN AGRAR, format din vaci de lapte și tineret bovin, era de aproximativ 14.700 de capete.

Jan Gijsbertus de Boer, Președinte al Consiliului de Administrație, CEO DN AGRAR Group: *„Am realizat pași importanți în consolidarea poziției în piață și am înregistrat rezultate operaționale și financiare solide, susținute de optimizarea activității și a costurilor, ca urmare a investițiilor strategice în modernizare, digitalizare și integrarea companiilor din grup. Cantitatea de lapte livrată a crescut cu 17%, menținând un ritm constant de peste 5 milioane de litri lunar, cu impact în rezultatele financiare înregistrate de companie. În contextul unei piețe volatile, EBITDA a înregistrat un avans de 10%, până la 35 de milioane de lei. Suntem în grafic cu proiectele de investiții anunțate. Am finalizat instalarea roboților în fermele DN AGRAR, reducând semnificativ munca manuală, și am avansat cu proiectul fermei Straja, unde ne așteptăm să avem 900 de vaci productive până la sfârșitul anului. Fabrica de compost din cadrul fermei Apold va deveni operațională în trimestrul al treilea. Inițiativele noastre strategice, alături de consolidările operaționale, ne vor ajuta să ne adaptăm pieței în continuă evoluție și să valorificăm noile oportunități.“*

Pagini realizate cu sprijinul AgroGo.ro
Bogdan PANŢURU

Noi tehnologii IT&C

Prima platformă românească de fotografie cu telefonul

Fotocutelefonul.ro, prima platformă românească dedicată exclusiv fotografiei cu telefonul, propune o reinventare în domeniul artei vizuale, demonstrând că oricine poate învăța și excela în fotografie folosind doar telefonul mobil.

Telefoanele din ultimii ani sunt dotate cu camere extrem de performante, capabile să capteze imagini de o calitate impresionantă. Cu senzori de înaltă rezoluție, stabilizare optică a imaginii și multiple lentile care acoperă o gamă largă de perspective, telefoanele de astăzi sunt adevărate echipamente foto complete, compacte și mereu la îndemână. În plus, software-ul avansat de prelucrare a imaginilor, alimentat de inteligența artificială, permite utilizatorilor să ajusteze și să îmbunătățească fotografiile direct de pe telefon. Niciodată în istoria fotografiei imaginile nu au fost mai ușor de surprins, de editat și distribuit. Cu ajutorul rețelelor sociale fotografiile devin accesibile instant și încep să primească feedback sub formă de Like-uri, inimioare, reacții și comentarii. Doar cele mai bune fotografii devin memorabile, iar pentru a le obține este esențial să deții cunoștințele de bază în fotografie.

Platforma fotocutelefonul.ro a fost creată pentru a educa și inspira o nouă generație de fotografi entuziaști. Platforma oferă lecții online, tutoriale video și sfaturi detaliate care acoperă toate aspectele fotografiei cu telefonul. De la compoziție și iluminare, până la editarea și partajarea imaginilor, utilizatorii pot învăța tot ce au nevoie pentru a-și îmbunătăți abilitățile fotografice.

„Am creat Fotocutelefonul.ro pentru a arăta că oricine poate deveni un fotograf talentat folosind doar telefonul mobil. Telefoanele de astăzi sunt incredibil de performante și oferă oportunități nelimitate pentru exprimarea creativă. Nu este nevoie să investești în echipamente scumpe pentru a face fotografii uimitoare“, spune George Dragne, fondatorul platformei.

„Fotografia cu telefonul este mai mult decât o tendință, este viitorul“, conchide George Dragne. „Chiar dacă telefonul te ajută să obții imagini perfect echilibrate cromatic, cel care alege subiectul și execută fotografia rămâne adevăratul autor al imaginii. Cu fotocutelefonul.ro, oricine poate învăța să surprindă lumea în imagini uimitoare, folosind doar telefonul pe care îl poartă în buzunar.“ *(I.B.)*

Talon pentru abonament – 2024

Firma/persoana solicitantă .....
Cod fiscal (CNP) ..... **Reg. com.** .....
Localitatea ..... **str.** ..... **nr.** ..... **bl.** .....
sc. ..... **et.** ..... **sect./jud.** .....
Banca..... **Cont** .....
Am achitat suma de ..... **RON, prin mandatul poştal/ordinul de plată nr.** ....., **din data de** .....,
reprezentând contravaloarea unui număr de ..... **abonamente, pe timp de** ..... **luni, respectiv perioada** ..... **anul** .....

Data ..... *Semnătura (ştampila)* .....

Publicaţia este lunară, respectiv 12 apariţii pe an. Preţul unui exemplar este de 25 lei (inclusiv TVA), al unui abonament pe 12 luni – 300 lei (inclusiv TVA). Abonamentele se pot contracta prin poştă sau la redacţie. Contravaloarea abonamentelor va fi depusă în contul SC ALT PRESS TOUR SRL – RC J40/12960/22.07/2005, cod fiscal RO 17809627, COD IBAN RO30RZBR0000060006822736 – deschis la RAIFFEISEN BANK, Bucureşti, Agenţia Lujerului – sau la Trezoreria sectorului 6, COD IBAN RO11TREZ7065069XXX004639. Pe mandatul poştal/ordinul de plată este absolut necesară specificaţia: „Abonament – Lumea Satului“, adresa şi datele de contact ale abonatului, inclusiv codul fiscal pentru societăţi comerciale, respectiv codul numeric personal pentru persoane fizice.

Suntem înscriși în Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP)
• pentru ziare, reviste, periodice – Cod CPV 22200000-2 **• pentru Servicii de Campanii de Publicitate – Cod CPV 79341400-0**

Relaţii suplimentare pot fi obţinute la sediul redacţiei: str. Moineşti nr. 12, Bl 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, Bucureşti
Tel./fax: (021)311.37.11. Pentru corespondenţă: OP 16 CP 39

DOMENIILE
OSTROV
1947

NOU! BLACK ANGUS
DE LA DOMENIILE OSTROV

FACEBOOK / INSTAGRAM
@DOMENIILEOSTROV.RO

WWW.DOMENIILEOSTROV.RO

AGRICOVER®
CREDIT

Aplică online, rapid și ușor prin My Agricover

Cumperi acum, plătești la recoltă.